

BÜYÜK ZAFERİN 19 UNCUCU YILDÖNÜMÜ

Bugün bütün memleket yekpare bir kütle halinde üçra yerlere kadar bu en mes'ut gününü candan kutluyor

Büyük İstiklâl savaşına ait tarihi iki resim: Atatürk Kocatepe'de Er kânharbiyesile birlikte, sağda İsmet İnönü Başkumandanla beraber

Kurtuluşumuzun 19 uncu yıldönümü

Yeni Türkiye bu askeri ve siyasi zaferler üzerine kurulmuştur. Kurtuluşumuzun 19 uncu yıldönümünü idrak ederken, içinde bulunduğumuz, şartlar, bu savaşın ve bu zaferin şümülünü genişletmekte ve manasını derinleştirmektedir.

Yazan: A. Şükrü ESMER

Bugün Türk milleti için mutlu bir yıldönümüdür. On dokuz seneye evvel, bugün Türkün eline tahtı muazzam bir hadise yazıldı. Bu hadise, Türk kahramanlığının en büyük örneği olan Kurtuluş zaferidir. Türk kahramanlığı kadar da büyük bir evlâdın, Atatürk'ün, her hakkını borçlu olduğumuz bu zafer hakkında onu yaratan şu sözleri söylemiştir:

"Düşündüğümüz, ordularımızın kavayı aslıyesini düşman cephesine bir cenahında ve mümkün olduğu kadar cepheleri hariciyesinde toplayarak bir imha muharebesi yapmaktır. Bunun için muvazana gördüğümüz vaziyet kuvayı saliyemizi düşmanın Afyonkara - bu cenubunda bulunan sağ grubuna tahdada toplamaktır. Düşmanın en di. Seri ve katli netice almak mümkündür. Garp cephesi kumandanı İsmet Paşa ve Erkanharbi. Bu umumiyeye Reisi Fevzi Paşa bu teşkilat nazardan bizzat lüzumu gibi heruz planımız çok evvel tesbit edilmiştir."

26 Ağustos sabahı Kocatepe'de bu büyükda topçu ateşimizle taarruz başladı. Efendiler, 26 - 27 Ağustos günlerinde yani iki gün içinde düşmanın Karahisarın (Devamı 5 İnci Sahifede)

Bu sabah, Kolorduda tebrikler kabul edildi, Taksim'de büyük bir zafer geçit resmi yapıldı

Millî Şef

Yurt içinde bir soyahat yapıyorlar

Anadolu Ajansının bildirdiğine göre, 28 Ağustos'ta Ankara'dan hareket buyuran Reiscümhumuruz Millî Şef İsmet İnönü, dün sabah saat 10 da Afyona muvasalat etmişler ve şehirdaki müesseseleri teftiş buyurduktan sonra saat 11:45 de Denizliye hareket etmişlerdir.

Reiscümhumuruz geliş ve gidışlerinde halkın coşkun tezahüratı ile selâmlanmışlardır.

İngilizler büyük günümüzü kutladı

Londra, 30 (A.A.) — Dumlupınar zaferinin yıldönümü münasebetiyle İngiliz radyosu bugün Türk milletine karşı İngiliz milletinin duyduğu dostane hisleri izhar etmiştir.

30 ağustos Zafer Bayramı bugün yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimizde de büyük mreasimle kutlanmaktadır. Daha düünden itibaren sokaklar, evler, apartman ve ticarethaneler donatılmıştır.

Sabah saat 8:30 ile 9 arasında İstanbul kumandanı tebrikleri kabul etmiştir. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar başta olmak üzere birçok heyetler kumandanlığa gelecek tebriklerini bildirmişlerdir.

Tebrik merasiminden sonra Vali ve kumandan Taksim meydanına gitmişler ve merasime hazırlanan kit'aları, mektepçileri teftiş etmişlerdir.

Merasime saat tam 10 da askeri bandonun çaldığı İstiklâl marşıyla başlamıştır. Merasim, askeri kit'aların mektepçilerin ve (Devamı 5 İnci Sahifede)

İran Harekâtı

İranda seferberlik emri ibtal edildi!

İngiliz ve Sovyet orduları bugün, yarın iltisak peyda edecekler

Muhtelif kaynaklardan Anadolu Ajansı vasıtasıyla bildirilen haberler, İranda muhasamatın durduğunu bildirmektedir.

İran hükümeti, yedi sınıfın silâh altına alınması hakkındaki emri geri almıştır.

Diğer taraftan İran murahhasları, Şehinşahın muhasamatın kesişmesine müteallik emrini hâmil oldukları halde (Devamı 5 İnci Sahifede)

KISACA

Hırvatistanla anlaşma..

İtalya ile Hırvatistan arasında yeni bir anlaşma yapıldığını ajanslar haber veriyorlar.

Bizim Mahuda: — Bütün bu anlaşmalara ne dersin Üstad?

Diye sordum da, gülererek: — Bunların hepsine kendi kendisine gelin güvey olmak derler..

Diyecek, devam etti: — Şimdiki her türlü itilâf ve ihtilâf bu üstüne yazı yazmak..

tan başka bir şey olamaz. Her şey harbin neticesine ve o vakit yapılacak anlaşmalara bağlıdır.. dosum! (Devamı 5 İnci Sahifede)

DUMLUPINAR'da

Aziz vatan şehitlerinin hatırası bu sabah hürmetle anıldı

Afyon Karahisar, 30 (Husuli Muhabirimiz Bildiriyor) — Başkumandanlık Meydan Muharebesinin 19 uncu yıldönümü münasebetiyle vatan uğrunda kanlarını feda eden aziz şehitlerinin hatırası, bugün saat 11:30 da Meçhul Asker Abidesinin önünde yapılan büyük ve hazin merasimle anılmıştır.

Merasimde, 28 vilâyetten gelen muharhaslar ile Vekâlet mümessilleri, Ankara ve İstanbul Yüksek Mekteplerinden gelen talebeler, Konya ve İzmir izcileri, bir çok mebuslar hazır bulunmuşlardır.

Civardan on binlerce köylü merasimde bulunmak üzere daha dün akşam (Devamı 5 İnci Sahifede)

SOVYET TEBLİĞİ

Bütün cephe-lerde muharebeler devam ediyor

Bir haftada 500 Alman tayyaresi düşürdük

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyet tebliği: Dün bütün gün tekml cephe-lerde şiddetli muharebeler olmuştur. Ağustosun 21 inden 27 sine kadar cereyan eden hava muharebelerinde 500 Alman tayyaresi tahrir edilmiştir. Aynı müddet içinde Sovyetler 262 tayyare kaybetmişlerdir.

Pamuk ipliği tevziatında yolsuzluk!

Başvekaletten tebliğ edildiğine göre Bursa İktisat Müdürü Enver Akfırat pamuk ipliği tevziatında yolsuzluk yaptığı için azledilip hakkında cezai takibata geçilmiştir. Mumalleyhin pamuk ipliği işleyen fabrikalara dahi iplik verdiği ve Vekâletin bu husustaki taiminlerini gizlediği anlaşılmıştır. Yolsuz iplik alan ve satan fabrikalar hakkında da takibat yapılmaktadır.

Alman - Sovyet HARBINE BİR BAKIŞ

ALMANLAR Tallinşehrini işgal ettiler

Finlerin de Vipuri şehrine girdikleri bildiriliyor

Ruslar her iki şehri de yakarak çekildiler (Yazısı 5 İnci Sahifede)

Tedavi için tayyareye bindirilen çocuk!

Boğmacalı bir çocuk bu sabah 2500 metre irtifaa çıkarıldı!

Akşama Ankaradan dönecek hasta çocuk ilyleşecek mi? Doktorlar ne diyor?

Bu sabah şehrimizden Ankara'ya hareket eden Tayyare ile memleketimizde ilk defa tatbik olunan mühim bir tıbbi tedavi tecrübesi yapılmaktadır. Hâdisi şudur:

Ali Salt Öner isiminde bir telefon mühendisinin 11 aylık Muammer adındaki çocuğu boğmaca hastalığına tutulmuş, fakat bütün tedavilere rağmen iyi olmamıştır. Yavrusunun gece gündüz ısırap içinde öksürmesi karşısında yüreği parçalanmış baba bundan iki ay evvel bir Avrupa mecmuasında okuduğu bir yazıyı hatırlamıştır. Bu yazı çocuklarda boğmacanın şimdiki kadar tatbik olunmayan bir şekilde tedavisinden bahsediyordu. Buna göre boğmacalı bir çocuk tayyareye bindirilip 2500-5000 metre mesafeye çıkarıldığı takdirde (Devamı 5 İnci Sahifede)

Kızılordunun merkezdeki mukabil taarruzu inkişaf ediyor

Almanların ikinci müdafaa hatlarına girmişler

Moskova, 30 (A.A.) — «B. E. C.» Sovyet ordusunun fikirlerini nesreden «Kızılordu» mecmuası, Rusların mukabil taarruzu geçtikleri merkez cephesinde Almanların ikinci bir müdafaa hatı vücutte getirdiklerini yazmaktadır. Almanlar, Gomet civarında Rusların şiddetli ve devamlı taarruzlarda bulunduklarını itiraf etmektedirler.

General Kuniyef ordusunun bu bölgedeki ilerî hareketi devam etmektedir. Sovyet kit'aları Almanların ikinci müdafaa hatlarına girmişlerdir. Almanlar, Rusları durdurmak için geriden ve cephenin diğer kısımlarından yeni kuvvetler getirerek muharebeyi sokmuşlardır.

Laval'e ameliyat yapılacak

Vişi, 30 (A.A.) — Laval ve Deatin şifhî vaziyetleri vahimleşmektedir. Doktorlar Laval'e ameliyat yapılmasına karar vermişlerdir.

ÇERÇEVE

BUGÜN

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Eğer vâkıalar, ziya sür'atile boşlukta uzaklaşıp her an başka mekânlarda olmakta devam eden şeylerse, o halde 19 yıl evvelki bugün, 19 seneyi dolduran sanyelerin üç yüz bine zarbı kadar kilometrelerce uzak bir feza bucağında, şimdi tıpkısı tıpkısına yaşıyor demektir.

Hayalimiz bir an bu feza bucağında duraklasaydı şunu görürdük:

Kocatepe'de Atatürk, mevzun ve incecik bacaklarını mısilsiz bir endam zarfında çerçeveyen cizmelerle, bacaklarından birinin büyük bir halile, bir eli dudığında ve ulvi bir hesap ve tefekkür edası içinde, Türk ordusunun büyük hamlesine dümen tutarken...

19 yıl evvelki Atatürk, işte bir fotoğrafıyının ölü madde gözüne can takarcasına tesbit etmiş olduğu meşhur duruşile, şunun bunun değil, mağrur ve mütereddi bütün garp emperyalizmasının karşısında durmuş; ölmek iradesinin bir millete neler başartmaya ka-

dir olduğuna, en büyük tarih destanını ittifak etmişti.

Bugün aynı garp emperiya - lizması, vura vura çıldıran bir insan avcısı gibi, şimdi bütün pençelerini kendi etine takmış, bütün topuzlarını kendi başına indirmiş ve bütün zehirlerini kendi midesine boşaltmış, kıvrıyor...

Ve, bu hengâmede Türk, tıpkı Atatürk'ün, 19 yıllık sanyelerin üç yüz bine zarbı kadar kilometrelerce uzak bir feza bucağında duruşu gibi, mevzun ve incecik bacaklarını mısilsiz bir endam zarfında çerçeveyen cizmelerle, bacaklarından birinin büyük bir halile, bir eli dudığında ve ulvi bir hesap ve tefekkür edası içinde, felâket geçidinin biricik kudretli dümençisi...

Bu dümençi, çarpmadan geçmenin ve yıpranmadan kalmanın mucize sırrını kade-rinde aradığı kadar, ona çarparlarsa tuzla buz edecek ebedi hayat planını zaptetmenin de kuvvet ve emniyet şartına malik..

30 Ağustos

Başkumandanlık Meydan Muharebesi Nasıl Oldu?

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

30. Ağustos Başkumandanlık meydan muharebesi harp tarihinde örneğin ender tesadüf edilen bir imha muharebesidir. Bu büyük zaferle Lozan sulhunu temin eden ve Türk milletini lâyık olduğu hürriyet ve istiklâle kavuşturan

Mübarek Atatürk şöyle diyor: «Ben bu işe başladığım zaman en âkil ve mütefekkir yayan bir takım zevat bana sordular: Paramız var mıdır, silâhımız var mıdır? Yotur demim. O halde ne yapacaksınız? (Devamı 5 İnci Sahifede)

HALK FİLOZOFU

Köyde Kültür Davası

REŞAT FEYZİ

Sessiz, sadasız, mütevazı yü - rüyün bir memleket davası var: Köy eğitimleri hamlesi. Bu davaya başlandı vakit, iti - razlar bir yağmur gibi yağmış - tı. Meselenin temel taşını ko - yan ve azimle, ısrarla üzerine - de yürüyün eski Maarif Vek - li Saffet Arıkan, inandığı bu davaya gittikçe daha çok sarıl - dı. Zaman, Saffet Arıkan hak vermiş bulunuyor.

Türkiyede, köyü ve köylüyü, bugünkü, ancak eğitimle ay - dınlatabilirsiniz; başka çar - yol yoktur.

Eğitmen mükemmel bir pe - dağok, tam bir âlim, tecrübeli bir hoca değildir. Fakat, eği - men, köyün içinden bir zekâ, köyü iyi bilen bir dimağ, ener - jik ve faal bir unsurdur.

40 bin köye, 40 bin muallim bulamazsınız. Buna, ne hoca ye -

tiştiren müesseseleriniz, ne de bütünüz müsaittir. Sonra, bu köylere göndereceğiniz mual - lim de, köy eğitimcilerinden da - ha verimli olmayacaktır.

Neden olmayacak? İşi bilen - ler bilir ki, bunun nâmütenahi sebepleri var.

Şimdi, gazetelerin haber ver - diğine göre, yeniden eğitimci yetiştirmek üzere, kurslara bin -lerce daha genç eleman alın - yor. Bunlar, mazbut bir sis - temle istediğimiz faydalı un - sur haline getirilmekte, köye yarar bir şekle sokulmaktadır.

Sessiz, sadasız, mütevazı bir hareketle, her yıl, binlerce e - ğitmen Türk köylerine dağılı - yor. Türk köyü şafaksız, âlä - yışsızdır. Türk köy kültürü da - vası da, bütün iddialardan u - zak, tantanadan vâreste bir şe - kilde yürülmektedir.

GÜNÜN TENKİDİ

Belediye Reisi olmak kolay mı?

Yakın bir arkadaşım var: Zeki Cemal Baki Çelebi oğlu. Bu kıymetli ve faal arkadaş, Kastamonu Be - lediye Reisi seçildi. Şimdi, istin ba - şındadır. Kendisine muvaffakiyetler dilerim. Yirmi yıl, İstanbul'da, Babâli caddesinde gazetecilik yapan Zeki Cemal, yine yirmi yıl müddetle, kim - bilir, kaç defa, İstanbul Belediyesi'nin işlerini tenkid etmiştir. Şimdi, kendisi iş başındadır. Büyük vilâyetlerimizin birinin başında Belediye Reisidir.

Derler ki: Tenkid kolay, yapmak zordur. Bakalım, Zeki Cemal bu eski sözün mânâsını ne şekilde bir kalıba sokabilecek. Eğer, tenkid de kolay, yapmak ta kolay, tarzında bir netice - ye varırsa, kendisini muvaffak olmuş, sayabilir.

Ben, şahsen, şuna kanırım ki, Tür - kiyede Belediyecilik en zor işlerden biridir. Çünkü, şehir ve kasabaları - mız pek ihmal edilmiş bir vaziyette - dir. Bugüne kadar çok az iş yapılmış - tır. İhtiyaç fazladır. Şehir ve kasaba - larımızda eksik olan bir çok şeyler vardır. Halbuki imkânlar ve bütçe mahduttur. İyi yetişmiş eleman az - dır. Bir takım kanunî formaliteler vesaire vardır. Bu şartlar altında sür - atle ve müsbet iş başarmak kolay mı?

Sonra, bizde, halkın şehircilik bil - gisi, şehir terbiyesi, Belediye fikri tamamdır, denemez. Halk, Belediye - lere yardımcı olmalıdır. Ekseriya, Be - lediye nizamlarına riayet etmemeyi zevk biliriz. Sonra da, Belediye bu işi yapamıyor, diye, şikâyet eder, duru - ruş. Hefe İstanbul gibi, hudutları çok geniş, ihtiyacı pek fazla şehirlerde, Allah, Belediyelerin yardımcısı ol - sun.

Fakat, bütün bunlara rağmen, hü - snüyet, enerji ve sür'atle iş görmek fikri hâkim olursa, pek çok işler gö - rülebilir.

R. SABİT

Yeni bir yol

Kasımpaşa - Söğütçe mesafesi kısaltılıyor

Kasımpaşadan Söğütçeye ka - dar devam etmek üzere yeni bir yol açılmasına yakında başlan -acaktır. Yol güzergâhının planla - rı tamamlanmıştır. Yol kısa ka - dar tamamlanacak ve böylelikle mesafeden 12 kilometre ta - sarırlı temin edilerek Karaağaç mezbahası civarında Şişli'den do - laşarak gitmeğe lüzum kalmı - yacaktır.

HALK SÜTUNU

BİR GENÇ KIZ İŞ ARIYOR

Kimsesizliği dolayısıyla ilmektebi bitiremeden tahsil birakmaya mecbur kalmış on beş yaşında bir kız mües - seselerde, fabrikalarda iş aramakta -dır. İş sahiplerinin gazetemiz Halk Sü - tunu vasıtasıyla (Sabahat) isimine bil - dimeleri rica olunur.

Muhasebe, yazıcı kuvvetli bir zat iş arıyor

Evvelce telgrafhanede muha - sip olarak uzun müddet çalışmış, muhasebesi ve yazıcı kuvvetli, müstakim bir zat kanaatkâr bir ücretle bir iş aramaktadır. Mu - herem iş sahiplerinin Son Telgraf gazetesini Halk sütununda B. Ce - mal'e yazmaları mercudur.

Arantıyor

Bilhassa iyi balık pişirmesini bilen bir aşçı aranmaktadır. Ga - latada Cenylo lokantasına mür - caat olunmalıdır.

AÇIK KONUŞMA: İzmir li - sesi mezuun Bayan İ. G. ye: İlan - ların yazılması için gizli tutul - mak üzere adresinizin de bildi - rilmesini rica ederiz.

Her taraf mavi bir aydınlıkla yaka - nıyor. «Altın Dere» şimdi Güneşli De - re oldu. Salkım söğütler de gülmüş gi - bi... Her yan ay ışığı ile kucak kuca - ğa...

— Artık gidebiliriz Recep!.. Ben de eğilecek, onun sert, biçim - li çenesinin uçundan öptüm.

Kalktık. Sağarımta içi, sırtın, e - teklerim samanlı, başak kükçüleriyle dolu. Recep, onları birer, birer ayık - ladı.

Tarihin hududundaki patikadan, «Altın Dere» nin kıyısına indik. Öm - müzde uzun sıyah gölgelerimiz, arka - da biz yürüdük.

Bir aralık Recep, durarak keskin bir iki iş çıkı. Tarihlerin arasın - dan irt vücutu ile sıçrayarak «Kurt» çıktı.

Geldi, beni uzun uzun kokladı. Ye - re çömelerek:

— Kurt, dedim. Artık beni yadı - gamamalısn!.. Seni çok sevdiğim inanmalısın!..

Kurt, kocaman, tatlı bakışlı gözle - riyle yüzüme baktı, bir canavar ağ - zına benziyen ağzı yarı açık, sivri dişleri meydana.

Yavaşça elimi uzatarak başını ok - şadım. O aslan homurtusuna benzi - yen ses çıkarmadı. Garip bir soluşla - ra bana bakarak, büyük, tüylü kuyru - ğunu salladı.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

"Ben Paşazadeyim. Dinim, Hayyamın, Epikürün dinidir,"

Kıvrır kıvrır kır saçlarıyla kıvrır kıvrır kır sakalları birbirine karış - mıştı. Başı açık, ayakları çıplak, göğsü bağı açık, üstü başı sefilâ - ne idi. Elinde ufak bir şişe, şişe - nin içinde de mavi boyalı ispirto vardı. Teneffüs eyledikçe ispirto kokusu neşrediyor, bir polisler bir bekçinin önünde yürürken, lodo - sa tutulmuş yelkenli gibi iki ta - rafına yalpa vuruyor, arada sırada da ağzının hududunu aşmıyan bir söyleyişle bir şeyler mırıldan - yordu. Bir aralık, söyledikleri daha vazih olarak işitilmeğe baş - aldı. Kulak verdim, dikkat ettim..

şunları zaptedebildim:

«Biz harabat ehliyye kâşane - miz viranedir.»

«Arımız yok, piyrimiz var tek - yemiz meyhanedir.»

Bu acaip beyti tekrarlayarak ve duvarlara tutunarak merdiven - leri çıktı.

Adliyyede ne iş olduğunu dü - şünmeğe hiç lüzum yoktu; gay - rikabili setir ve ihfa sarhoşlukları sokakta yakalanmış, adliyyeye ve - rilmiş olduğu belliydi.

Biraz sonra, bu acaip ihtiyarı sulh mahkemesine verdiler. Hâ - kim, iddianameyi okuduktan son - ra ihtiyarı sordu:

— Bak babı; sen sokaklarda kendini bilmiyecek derecede sar - hoş olarak dilerirken yakalan - mışsın. Bu halde sarhoşluk bir - cürüm.. dilemek ikinci cürüm..

Ne diyeceksin bakalım?

İhtiyar, birbirine karışmış kı - vırcık saç ve sakalları, bazan ö - nüdeki masanın üzerine yumruk

halinde yaslanan, bazan havada dairesel çizen el ve kollarının ha - reketleri ve kelimeleri, ağır ağır, teccide uygun telâffuz eden lisan - ile, konferans veren bir file - zof gibi,

— Ben, dedi, yetmiş ikinci sâli hayatımı idrak ediyorum. On se - kiz yaşımdanberi, yani tam ell-iç senedir maye müptelayım. O za - mandanberi de, aşkı hakikîye, ya - ni, aşkı ilâhiye vasıl olmuş bu - lunmaktayım. Bendeniz, maruf ferikandan, Abdülâziz devri feri - kanından Ahmet Mazlûm paşa - nın mahdumuyum. Fıtratında menkuz bulunan asalet ve ald - ğım ailevi terbiye muktezasından olarak hali sekiirdeyken, ne nâra - atar, ne sokaklarda marınû âbi - rine çatarım. Ancak, nefsimde his - settiğim ateşi, bir kadeh meyle teskin eylerim. Bununla müte - lezziz olurum.

«Mey içmek, şâd olup gülmek demâdem»

«Budur her demde âyinü niya - zım»

«Ferağat eyledim diynü kü - fürden»

«Günahın yoktur asla ihtira - zım..»

Benim dinim Epikürün, Hay - yamın dinidir. Bu da sırf şahsımı alâkadar eder.. başka hiç kimseyi değil.. Dilenmek bahsine gelin - ce, onu, asla ve kat'a kabul et - mem.

Mahkeme icabını düşündü. Sar - hoşluktan bir gün hapsine, dilen - diği sabit olmadıysa da bu cihet - ten de beraatine karar verdi.

İki fabrikayı yakan yangın atılan bir kibritten çıkmış!

Yedikule yangınına bir gece bekçisinin sebep olduğu anlaşıp Adliyyeye verildi

İki hafta evvel Yedikulede Kazlı - çeşmede İdrofil Pamuk Fabrikasıyla İplik Mensucat Fabrikası yanmış - tı. Adliyyeye yapılan tahkikat neticesin - de, yangının çıktığı İdrofil Pamuk Fabrikasından gece bekçisi Emin aley - hine tedbirsizlik ve dikkatsizlikle yan - gına sebep olmanın dava açılmış - tı. Dosya, İstanbul 6 ncı Asliye Ceza Mahkemesine verilmiştir.

Adli tahkikatla varılan neticeye na - zararı, gece bekçisi Emin, İçeride do -

laşırken sigara yakmış, kibriti bir ke - nara atmıştır. Fakat kibritin sönmeye - ğünden kaçmıştır. Bu suretle de kib - ritten pamaklar tutuşmuştur. Diğer taraftan, yangının aynı dam altındaki İhtişik İplik ve Mensucat Fabrikasın - dan görülenek italyeye bildirildiği de anlaşılmıştır.

Fuar temsilieri

Şehrimizin muhtelif yerlerin - de temsiller vermekte olan Ra - şit Rıza tiyatro heyeti önümüz - deki hafta İzmir'e giderek Fu - arda temsiller verecektir.

Bir cinayet davası

Zafer Bayramı münasebetile gazetemizi altı sahife olarak çı - kardığımızdan, «Bir Cinayet da - vası» tefrikamızı dördüncü sahi - femizde bulacaksınız.

İş muhabereye binince...

250 metrelik yol el - bette 2 ayda yapılmaz

Edirnekapi - Eyüp şosesini biti - recek makam bulunamıyormuş!

Edirnekapi ve Eyüp civarında oturan bazı okuyucularımızdan aldığımız bir mektupta yeni E - dirnekapi - Eyüp şosesinin iki aydır bir türlü tamamlanamadığı işin muhabereye dökülmesinin buna sebep olduğu bildirilerek şöyle denilmektedir:

«— Belediye burasını 20 bin li - ra sarfederek yaptırdı. Parkeye, elektrikle kavuşturduğumuz için mem - nun olduk. Seynidik. Ha bugün, ha yarın göze bitecek, Edirnekapi - ya gelecek diye beklerken bir de ne bakalım! Bir sabah ame - lelerin, inşaat malmzesinin ye - rinde yeller esiyor!.. Halbuki da - ha tamamlanmamış 250 metrelik kısım mevcut olduğundan belki diğer acele bir yol için buradaki inşaatı bıraktırdılar, yakında a - meleler yine gelir yol bitirilir!»

Ümidine düştük. Fakat aradan iki ay geçti. Yol tamamlanmadı. Sorduk öğrendik ki aynı zaman - da Şehitöğre de giden bu 250 me - trelik kısmın belediyye mi, Na - fiya mı aldiyeti henüz tesbit e - dilmemiş!..

Gelen mallar

Memleketimiz için İskenderiyye mütelevvi eşya geldi

Alâkadarlar tarafından İngiliz müstemlekelerine sipariş edilmiş olan 750 bin İngiliz liralık (ma - den ocaklarında kullanılan) fe - ner, kazma, kürek ve saire ile fabrikaların yedek aksamları, va - purlar için tel halat, boya, çubuk ve levha halinde bakır, Demiryol - ları için bandaj ve diğer birçok yedek aksam İskenderiyye gel - miştir. Bunların yakında mem - leketimize varması temin oluna - caktır.

Yoğurt ihtikârı

Fiatler birdenbire 30 kuruştan 50 ye çıktı!

Son günlerde yoğurt fiatleri bir - denbire yükselmiştir. Bir iki gün evvel ekseri semtlerde 30 kuruş - tiken şimdi 50 kuruşa çıkmıştır. Yapılan şikâyetler üzerine alâka - darlar bu vaziyeti ihtikâr adde - derek tahkikata başlamışlardır.

Yeniden 28 bin çuval kahve geldi

İskenderiyyeden İzmir yolile memleketimize yeniden 28 bin çuval kahve gelmiştir. Bunlar - dan 1000 çuvalı bugünlerde şehri - mize gelecektir.

Gümrükler Müsteşarı

Gümrük ve İnhisarlar Vekâ - leti Müsteşarı Mahmut Nedim memleket dahilinde bir tedkik seyahatine çıkmıştır. Bugünler - de şehrimize de gelecek ve Vekâ - lete ait işler üzerinde tedkik ve teftişler yapacaktır.

Maçka - Akaretler yolu genişletiliyor

Belediye Maçkadan Akaret - lere inen caddeyi genişletmeğe karar vermiştir. Bunun için Maç - ka mezarlığının duvarı geriye alınacak ve daha aşağıda yolu darlaştıran evler istimlak edile - rek yıkılacaktır. Bu iş kısa ka - dar bitirilecektir.

Almanyanın iktisadi ve münakale coğrafyası

Uzun müshahede ve gayretler - den sonra hazırlanmış olan bu değerli tetkik eseri tanınmış öğ - retmenlerimizden Aziz Devrimci ve Fahmi Yenituna tarafından hazırlanmış ve muallim Ahmet Halit kütüphanesi tarafından sat - ışı çıkarılmıştır.

Almanyanın iktisadi ve bilhas - sa münakale vaziyetlerini har - talarla da gösteren bu mühim e - seri tavsiye ederiz.

Maksat Fransa haricinde ki imparatorluğu korumaktır. buki Almanya kendine en ilmi lu yerlerinden istifadeyi düşün - mektedir. Çünkü harp bir vakti Afrika'da geçtiği için o kıta - da Fransızlar elindeki memleket - lerden Almanyanın müstakber savvurlarına yarıyacak çoktur.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

DİS Politika

Galip ile mağlup

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

İranın haksızlığa uğraması na - zarı dikkati Asyaya çevirmiş - ti. Avrupa siyaset âleminin başka bir safha cereyan ediyor. Avrupada mağlup olan Fransa - nın galip tarafla aylardanberi sü - rüklenen konuşmalardan sonra nihayet bir sulh muahedesi akde - dileceğine dair son günlerde birbirini takip eden haberler me - mektir. Bu haberlerin mem - Londra olduğuna söylemeğe zım yok. Çünkü Vişi Fransası - harekâtı İngiliz payitahtında yük bir dikkatle gözden geçiril - diği için onun ne yaptığını ma - malûmat da çok defa Londra - yapılmaktadır. Söylemeğe zım yok ki haberlerin membarları - sında vakit vakit müsademeler - ediliyor. Bu taraftan bakıldığında bir taraf doğru bulma - böylelikle ihbar ve istihbar ba - taları arasında bir çarpışma gö - steri. Lâkin ne olursa olsun, bugün Londrada misafir bulma - ve İngiltere - Fransa ittifakına - dik olduklarını her vesile ile ne - rar eden Fransızların payitaht - nesriyatı vardır. İngiliz devleti - tından bunlar kendi memleketi - ninin hal ve istikbalini düşün - rek yazı yazıyorlar, düşünüyor - ları yazıyorlar, düşünüyorlar ve - samın kurtulması için ne yap - lazım geldiğini kendi kanatla - rine göre anlatıyorlar.

Fransa geçen sene nasıl ma - lûp oldu? Acaba Avrupa kıtası - nda yenilmiş olan Fransa Avrupa kıtası haricindeki im - ratorluğunda İngiliz dostlarla - raber kalarak müşterek düşün - meğe mukavemet edemez mi? Bunlar zihinleri kuralayan da - allerdir. Bunlara benzer de - başkaları da hatıra gelmektedir.

Fakat mağlup Fransa ne yap - tı, nasıl bir mukavemet hare - kazı mukavemet edemez mi? Bunlar zihinleri kuralayan da - allerdir. Bunlara benzer de - başkaları da hatıra gelmektedir.

Bugün için mağlup Fransa - bahsi galip tarafla ne suretle - laşabilecek kendini mümkün - düğü kadar az zararla bu ma - biyet felâketinden nası kurtar - bileceğindedir. Vişi'nin takip - isti istikamet bu olacak. Geçen - nenin Haziranında Fransanın lâhını teslim ederek müstakber - katlanırken de böyle düşün - müşti: Hiç olmazsa bakıya - kurtarmalı.

Felâketin üzerinden geçen bir senedenberi ise galip ile ma - lûp arasındaki münasebetler - uğradığı safhaları gözden geçi - ken şuna varılmaktadır: Bakı - yeyi iyiden iyiye muhafaza e - bilmeğe de kolay olmayacaktır.

Maksat Fransa haricinde ki imparatorluğu korumaktır. buki Almanya kendine en ilmi lu yerlerinden istifadeyi düşün - mektedir. Çünkü harp bir vakti Afrika'da geçtiği için o kıta - da Fransızlar elindeki memleket - lerden Almanyanın müstakber savvurlarına yarıyacak çoktur.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

İşte İngilterenin ve Ame - rikanın gitdiye açacak olan me - bepler meselenin tamamı demektir.

Tefrika No: 41

Sürü Çingirakları

Yazan: CAHİT UÇUK

Bir ışık hüzməsi, onun yumuşak hatlarına tatlı bir mâna alan yüzünü aydınlattı. İkizim de o yama döndük.

Yanımızdaki bögürtenli çitin üze - rinden büyük beyaz yüzüyle doğan ay, uzun boylu hardal çiçeklerinin silüet - ini çizerek yükseliyordu. İnce bir rüzgâr sıcak vücutlarımızı okşıyor - geçti. Ekin kokularına hardalları yan - kık kokuları karıştırıyor. Sıcak toprak, esen serin rüzgârı kışkırtıyor gibi, mavi aydınlık her taraf uyanıyor, so - kuluyordu.

Recebî yüzünü görüyorum. Derin bir memnuniyet nakşolmuş. Bu yüz, bir daha o keskin, sert mânaları al - mıyacak sanki.

— Ne düşünüyorsun Recep?.. Elini uzatarak, bütün avucu ile o - muzumu kavrayarak, hafifçe sıkı:

— Neler düşünüyorsun?.. Anamla babamın ölümlerinden sonra kimseye dost olmadım.. Yüreğimi kimse bil - mez.. Halbuki bütün bunları sana söylemek istiyorum..

— Seni memnuniyetle dinlerim Re -

cep!..

Uzak bir âleme dalmış gibiydi. Ba - şını hafifçe sallıyordu:

— Bu gece olmaz, dedi. Bir başka zaman hepsini, bütün çocukluğumu, yüreğimin derinlerini sana anlataca - ğım.. O zaman hafifleyeceğim..

Eğilerek sıcak dudaklarıyla çene - min ucunu öptü:

— İstersen gidelim..

— Uyku mu geldi Recep?..

Güldü. Bu gülüşü hatırlıyorum. O - nu ilk gördüğüm akşam, Nezik'in: «Zaten konuşmayı bilmez ki!» dediği zaman da böyle gülmüştü.

— Niçin güliyorsun?

— Çocuk gibi söyleyişine!..

— Nasıl?..

— Bana uyku, seni gördüğüm ge - cedenberi haram olmuştu..

Dudakların bir an uzandı. Son - ra:

— Hele şimdi Figen!.. Hiç uyum - yacağım!..

Dedi. İçimde hudutsuz bir sevinç, ölçsüz bir saadet kaynaşıyor.

DÜNYA MESELELERİ

10 milyonluk
İmparator-
ğun Kralı
neler dü-
nülüyor?

10 milyonluk
birer devlet
göre,
İngilizleri
bağlayan kuv-
vet nedir?

10 milyonluk
birer devlet
göre,
İngilizleri
bağlayan kuv-
vet nedir?

10 milyonluk
birer devlet
göre,
İngilizleri
bağlayan kuv-
vet nedir?

10 milyonluk
birer devlet
göre,
İngilizleri
bağlayan kuv-
vet nedir?

10 milyonluk
birer devlet
göre,
İngilizleri
bağlayan kuv-
vet nedir?

takil olan bu devletler arasında
bir tek bağ vardır ki, o da hüküm-
darlıktır.

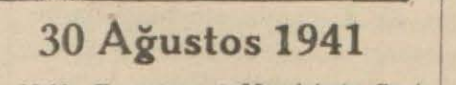
Şimdi burada hakikaten keli-
melerin ve tabirlerin çerçevesi içi-
ne sığmayan kendine mahsus bir
hal görünüyor.

Burada, Büyük Britanya hü-
kümdarlık mevkiine gelecek olan
zatin şahsı, yaşayışı, hulusa hu-
susi hayatı nasıl olduğu meselesi
meydana çıkıyor.

— Çünkü, diyorlar, zamanımız-
da herşeyi haber almak vasıtaları
o kadar çoğaldı ki ve öğrenilen
herşey o kadar çabuk yayılıyor ki,
Sekizinci Edvardın aşk macerası-
nı dünyada duymayan kaldı mı?

— O halde İngiltere Kralı ve
Kraliçesi öyle şahsiyetler olmalı
ki, her türlü dedikoduların di-
şında ve yukarısında kalsınlar.
Çünkü İngiliz İmparatorluğu 450
milyonluk bir camiidir. Bu mil-
yonlarca insana kendisini sevdire-
mek için Kralın hususi ve resmi
hayatı her türlü münakaşadan üs-
tün olmalıdır.

İngilizlerin dediklerine göre:
«Eğer Kral, siyasi dedikoduların
üstünde kalmamış, fırka gürültü-
lerine karışmış olsaydı, İngiltere-
de Krallık çoktan çökerdi. Böyle
olmadığı içindir ki, Kral İngiliz
İmparatorluk ülkelerinin biricik
bağı olarak kalmıştır.

30 Ağustos 1941

- 18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
- 18.03 Müzik: Çifte Fasıl.
- 18.30 Konuşma: C. H. Partisinden Profesör Hasan Reşit Tan-
kut.
- 18.50 Müzik: Yurttan Sesler (Radyo Küme Hey'eti).
- 19.20 Konuşma: Türk Hava Ku-
rumundan — Şakir Hâzım Ergökmen.
- 19.30 Memleket Saat Ayarı, ve A-
jans Haberleri.
- 19.45 Müzik: Radyo Caz Orkestra-
sı (İ. Özgür ve Ateş Böcek-
leri).
- 20.15 Radyo Gazetesi.
- 20.45 Müzik: Milli Oyun Havala-
rı (Zeybek, Karşılama ve Pehlivan Oyunları).
- 21.00 Konuşma: (Zafer Bayramı hakkında).
- 21.15 Müzik: Dinleyici İstekleri.
- 21.40 Konuşma: (Bürhan Belge).
- 21.55 Müzik: Radyo Salon Orkes-
tresi (Violonist Necip Aşkın idaresinde).
- 22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri, Esham — Tahvilât, Kambyo — Nukut Bor-sası Fiatleri.
- 22.45 Müzik: Dans Müziği (Pl.).
- 22.55/23.00 Yarınki Program ve Ka-pa-nış.

Son Rus - Polonya harbi ne zaman oldu?

1919 da Sovyet orduları Po-
lonya arazisine girdiler, Varşova
kapılarına kadar ilerlediler. Fa-
kat Mareşal Pilsuskinin kuman-
dasında bulunan Polonya ordu-
larının taarruza geçmesi üzerine
geri çekildiler. Rigada imzalanan
sülh muahedesi ile Polonyanın
şark hudutları tayin olunmuştu.

Alinin hayatını bir defa daha zih-
nimden geçirdim.
Kemanda, viyolonselde, ka-
lemde yüksek istidat gösteren, çok
kısır zamanda meşhur olan Ali,
gerçekten üç maskeli bir adam-
dı. Eskiden ona sevimliliğinden,
herkese karşı iyi yürekliliğinden
dolayı arkadaşları (Canimali)
derlerdi. Fakat şimdi? Demin be-
nim yaptığım gibi gözüme gel-
mekten çekiniyorlar. Acaba ben
de mi vefasızım, ben de mi akğün
dostuyum? Hayır. Gözöze ge-
mek istemeyişimin sebepleri ma-
kuldür, insanidir.
Maskeyi Ali bulmuştur. Hüvi-
yet mahnasına kullanır.
— Ben üç maskeli bir adamım,
der. Biri kara, biri sarı, biri be-

30 AĞUSTOS Dünya Karşısında TÜRK ZAFERİ

Yazan
RAHMİ YAĞIZ

Türk tarihinin şerefli zafer sa-
hifelerinden en başta gelenlerin-
den birisi, hatta birincisi bugün,
büyük şenlik içinde kahraman or-
dumuz selâmlayarak kutladı -
gümüz 30 Ağustos zaferi bayra -
mıdır.

Bir milletin istiklâline zincir
vurulmuş karşısında, damarla -
rındaki asil kanın galeyânile na-
sıl bir mukabele gösterdiği dün-
ya milletlerine ibret örneği ola-
cak şekilde belirten Türk istik-
lâl harbinin zaferle taçlandırıldığı bir
gün, tarihi süngüsü yazmasını
pekâlâ bilen bir milletin zulme,
esarete, istilâ teşebbüslerine hu-
lâsa bir kelime ile bir cihan hu-
sumetine verdiği parlak cevabın
müzafar yıldönümüdür.

30 ağustosun müzafar mana -
sında, kumanda ettiği kahraman
Türk ordusunun düşman kuvvet-
lerini önüne katarak an avatan
topraklarından denize döken mu-
vaffakiyetinde cihana ilân eden
ve.. düşmana beraber bir mil-
letin makûs talihini de yenen bü-
yük Türk tarihinin büyük ku-
mandanı İnönü; bugün dünyayı
kan ve ateş badireleriyle sarsan
harcümerc karşısında sulh, sü-
kûn, refah ve emniyet içinde bu-
lundurduğu Türk vatanının şah-
siyetinde, asil ve büyük milleti-
mizin millî vahdetinde dünyaya
bir defa daha tanıtmış bulun-
uyor.

Bundan yirmi iki yıl evvel,
bağrına saldıran, ana vatanına,
evine, ocağına çevrilen düşman
süngüsüne karşı, silâhları alınmış,
eli kolu bağlanmış olan asil ve
büyük milletimiz Ebedi ve Millî
Şeflerimizin kumandası altında
teşkil ettiği ordusile mukaveme-
te başlamıştı.

Düşman, Ege bölgesinden iç
Anadoluya doğru sarkıyor, ayak
bastığı topraklarımızda türlü zu-
lüm ve işkencelerle istilânın en
barbar örneklerini belirterek iler-
liyordu.

Millî ordu; evvelâ millî kah-
raman İsmet Beyin kumanda -
sında İnönünde bu istilâyı dur-
durdu. Memleketi şahsi menfa-
atların ağırlığıyla bir pula satan sa-
ray ve sarayın kölelerine karşı
bu ilk zaferle millî varlığını isbat
etti.

Sakarya zaferile düşmanı gel-
diği istikamette çekilmeğe me-
bur eden millî kuvvetlerimiz onu
çok geçmeden Ege muntakasında
tahkim ettiği bir hattın gerisine
çekilmiş, sinsi faaliyetlerle yeni
taarruzlara hazırlanırken buldu.

Bugün başımızda bize müref-
feh ve meş'ut bir vatan temin e-
den Millî Şef, o zaman munta-
zam bir ordu haline sokulan millî
kuvvetlerle bir müstahkem hat-
tın karşısında cephe tutan ordu-
nun ve cephenin kumandanı bu-
lunuyordu.

Düşmanın burada, gün geçtikçe
ardına sındığı tahkimatı kuv-
vetlendirdiğini fikir ve gaye ar-
kadaşı Ebedi Şef Atatürke haber
veren Millî Şef Türklere has bir
harp dehası ile büyük taarruzu
daha fazla geciktirmeden tatbik

etmek zamanının geldiğini kes-
tirmiş, garp cephesindeki ordu-
ların böyle bir taarruza başla-
ması için lüzumlu tertip ve ted-
birleri tamamlamış, nihayet 26
ağustos sabahı şafakla başlayan
Türk topçusunun ateşle taarruz
kendini göstermişti.

Cephede, tahkimat gerisinde
bulunan ve her türlü tehlikeden
masun olduğunu zanneden düş-
man, bu topçu ateşinin karşısın-
da ilk bocalayışla mukabeleye uğ-
raşırken bugün varlığı ile ögün -
düğümüz Türk süvarileri, cephe-
nin sağ cephedeki dresketen düş-
man hatlarını aşmış, döğüşen düş-
man tümenlerinin gerilerine sark-
mış, cephe, Türk ateşinin karşı-
sında her dökerlek mukadder ve
mahmur âkibetine intizar eden
düşman ordularının gerilerini çe-
virmiş, ittisal yerlerini kesmiş,
ordu karargâhını basmış, düşman
başkumandanını esir etmişti.

Dört gün gibi kısa bir zaman
çerçevesi içinde, yıldırıma par-
mak ısırtan bir hızla düşmanı e-
ze eze Ege denizi sahillerine va-
ran eesir Türk topraklarının si-
yah matem örtülerini parçalayan
Türk süvarileri, ulu kumandan-

ları Millî Şefe zaferin ilk müj-
desini uçurtmuşlardı...

Bir vakitler, atının sırtında bü-
yük Asyadan dünyanın malûm
kit'alarına insanlığı, medeniyeti,
san'at ve harp dehasını taşıyan
Türk süvarileri, istiklâl Harbin-
de, Millî Şefin emrinde zaferinin
ilk müjdesini olmak imkân ve
fırsatını da bulmuşlardı.

İşte, mana ve kıymetin aza -
meti, ciltlerin ifade kudretine bi-
le sığmayan 30 Ağustos Türk za-
ferinin kahramanlık menkibe -
leri bir tarafa bırakılarak yuka-
rıda çizdiğimiz tarihi çerçevede
pekâlâ görülebilir..

O zaferi kazanan ve kazandı -
ranların bugünkü Türk çocukla-
rına ve kahraman ordusuna ver-
diği ruhdur ki: Dünyayı kan ve
ateş sâğnaklarıyla kasıp kavuran
büyük harp badiresi karşısında
sinirleri metin, ordusu demir,
hâdiselere hâkim ve.. sulh, sü-
kûn, refah ve emniyet içinde
âtiye kudret ve tahakkümle ba-
kan on sekiz milyonluk bir çelik
kütle haline getirmiştir.

Dünkü zaferi ve istiklâlini
kendilerine borçlu olduğumuz
Ebedi ve Millî Şeflerimizin idare
ve iradesile yarın da 30 Ağustos
zaferlerine nazireler yaratmağa
kadir olduğumuzu idrak ederek
mes'uduz...

HAVACILIK HAFTASI BUGÜN BAŞLIYOR

T. Hava Kurumu- nun Beyannamesi

Büyük Bayramımızı Türk gök- leri kadar berrak ve şen geçer- ken, vazifemizi de unutmayalım

Sayın vatandaşlar,
Bugün, Türk ordusunun ta-
rihimize kazandırdığı hayat
verici zaferin şerefini ve gu-
rurunu yeniden tadacağımız
gündür. Yağamasından ümit
kesilen yaralı bir milletin,
karlı dağlardan inen bir çiğ
gibi, silkinip şahlanışının
yıldönümündeyiz. Yeryüzün-
de, milyonların, en modern
ölüm makineleriyle boğuştu-
kları son haftalarda bile, on
dokuz yıl önceki zaferimiz
erişilmez kıymetini muhafa-
za etmektedir. Hâdiseleri, i-
çinde yaşanan şartlar dik-
kate alınarak gözden geçir-
mek lâzım geldiğine göre, si-
lâhına süreceği fişegi, tüfeği-
ne takacak süngüsü kalma-
mış bir ordunun, kaynakları

bol ve sonsuz bir salına vur-
duğu yıkıcı darbe, üzerinden
asırlar geçse bile, parlaklı-
ğını kaybetmeyecektir. Bu -
nun için her 30 Ağustosta ır-
kımızın, en korkunc ve çetin
imkânsızlıklardan sıyrılarak
ışığa kavuşabileceğini düşün-
mek ve alnımızı dik tutmak
hakkımızdır.

30 Ağustos tarihi bize ay-
ni zamanda, el birliğiyle, e-
mekbirliğiyle kurduğumuz bir
müesseseyi, Türk Hava Ku-
rumunu'nu hatırlatır. 30 a-
ğustosta Havacılık hafta-
sına girerken, günün bütün
saatlerini Türk Hava Ku-
rumu kamplarında, kanat aşkı-
le çırpınarak geçiren binler-
ce Türk delikanlısı gözleri -
mizin önüne gelir. Onların

Haftalık Askerî içi a!

Alman - Sovyet cep- hesinde vukuu muh- temel hareketler

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Bu hafta içinde cereyan eden
muharebelerden sonra Alman -
Sovyet cephesi şu vaziyete gel-
miştir:

Alman tarafı — Finlandiya kör-
fezinde Luga nehri ağız — Kin-
gisp ve Luga şehirleri dahil ol-
mak üzere Luga nehri cennup sa-
hili — İlmene gölü şimalinde Nov-
gorod — İlmene gölü cenubunda
Lovat nehri garp sahili — Sokol-
nik şarkında yukarı Dvina neh-
ri garbi sahili — Smolensk'den
sonra Dnyeper — Pripet nehrile-
rinin ittisak noktasına kadar şark
sahili ve buradan itibaren Kiyef
haric kalmak üzere Karadenize
kadar Dnyeper'in garp sahili.

Sovyet tarafı — Yukarıda adı
geçen nehirlerin şark sahillerin-
de ve mevkilerin de şarkında -
dırılar. Estonyada Talin ve Uk-
raynada Odesa şehirleri de Rus-
lar tarafından hâlâ müdafaa edil-
mektedir.

Uzun cephenin bu vaziyete gir-
mesine sebep olan muharebeleri
hulâsa etmekten ise, önümüzdeki
hafta içinde vukuu muhtemel ha-
reketleri sıralamak daha faydalı
olacaktır. Bunların hepsini tama-
mile kestirmek kabildir; bil-
hassa bu hafta sonbaharın bek-
lenen sürekli yağmurları yeni
şartlar doğuracaktır. Bunu da
hesaba katmak lâzımdır:

1 — Estonyada Talin şehrinin
düşmesi muhtemeldir. Baltıkda-
ki Sovyet donanması büyük bir
üşden daha mahrum kalacaktır.

2 — Ukraynada Odesa limanı -
nın — Alman kuvvetlerinin mü-
dahalesi — Rumen tümenleri

tarafından işgali beklenebilir. AL-
manlar gemi tezgâhlarının bu -
lunduğu Nikolayef'e ehemmiyet
vermişlerdir; Alman ordusu Dn-
yepere varmış olduğundan artık
Odesayı işgal için Rumenlere yar-
dım edebilir.

3 — İlmene gölü şimalinde Nov-
gorod - Luga şehirleri hatından
şimale ve şimali şarkıya doğru

yükrelerini tutuşturan ateş -
ten içimize haz dolar.

Sevgili vatandaşlar,
İyi varuşmasını bilen, ka-
natlarla havalarını koruya -
mayan milletler, iki yıldanbe-
ri, kökleri çürümüş ağaçlar
gibi, birer birer devriliyor-
lar. En mecalsiz günlerinde
bile başı eğilmeyen Türk mil-
letinin, havada da her za -
man kahraman kalacağına i-
nanıyoruz. uçan nesli ne kadar
kuvvetlendirebilirsek, o ka-
dar sağlamlaşacaktır. Bunun
için Havacılık haftasında ha-
vacı gençliğin ihtiyaçları ü-
zerinde daha çok âlaka ile
durmalı ve Türk Hava Ku-
rumuna yardım etmeliyiz.

Büyük bayramımızı, Türk
gökleri kadar berrak ve ne-
şeli geçirirken bu vazifemizi
unutmayalım.

Türk Hava Kurumu Başkanı
Erzurum Meb'usu
Şükrü Koçak

bir Alman taarruzu. Bundan mak-
sat, Voroslof ordusu cephesini
yarmak, Luga nehri şimal sahili
boyunda müdafaa yapan Sovyet
kuvvetlerini ihata etmek ve Le-
ningradı cennuptan şarka doğru
tecrit etmektir.

4 — İlmene gölü cenubunda Lo-
vat nehrini göl ile Kolm şehri
arasından geçmek ve Seliger gö-
lü bölgesine doğru ilerlemek mak-
sadile bir Alman taarruzu.

5 — Sokolnik - Rjev - Mosko-
va demiryolu boyunca bir Al-
man taarruzu; Almanlar Sokol-
nik bölgesinde şiddetli muhare-
belerden sonra 22 inci Sovyet or-
dusunun büyük kısmı imha ve
esir ettiklerini ve 30 bin esir
aldıklarını ve Rusların muharebe
meydanında 40 bin ölü bıraktık-
larını bildirmişlerdi. Rusların bu
muntakada yukarı Dvina nehri
şark sahiline çekildiklerini ve
Rjev istikametini örtmek iste-
diklerini tehmîn ediyoruz.

6 — Smolensk ve Mohob'dan
Briansk'a bir Alman taarruzu.
Briansk beş demiryolunun ilti-
sak noktasıdır. Burası düşerse,
Kiyef ve Dnyeper boyundaki bü-
tün Rus kuvvetlerinin Moskova
ile irtibatı çok ziyıfıyacaktır.

7 — Gomel'den Konoton istika-
metinde bir Alman taarruzu. Bu
mekki de beş demiryolunun il -
tisak noktasında bulunmaktadır.
Bu taarruz inkişaf ederse Kiyef
şimalden tamamilen tecrit edilecek
ve aşağı Dnyeper boyundaki Sov-
yet ordularının şimal yanını kav-
ramak mümkün olacak.

8 — Kiyef'e taarruz. Pesipet
bataklığı cenubundan ilerleyen
Alman kuvvetleri Dnyeper ile
Pripet nehirlerinin birleştiği nok-
taya varmışlardır. Bu kuvvetle-
rin yardımıyla Dnyeperi şarka geç-
meleri çok muhtemeldir. Bu ha-
reket muvaffak olduğu takdirde
Kiyef cenubundaki bazı Alman
kuvvetleri Serkassy'den Dnye-
peri aşmağa ve Kiyefi tamamilen
tecrit etmeğe çalışacaklardır.

9 — Aşağı Dine boyunda
Nikopol - Paolograd arasından
nehri geçmek üzere bir Alman
taarruzu; maksat Azak denizi sa-
hiline en kısa istikamette inmek.
Bunun neticesi, Harkof - Kırım
demiryolu kesilir, Kırım ve ce-
nuptaki Sovyet kuvvetleri şimal-
den ihata edilmiş olur. Daha fe-
nası Mareşal Budenyi ordusunun
geri kaian kısmı da şimalden ve
cennuptan Alman ihatalarına ma-
ruz kalır.

Hulâsa: Almanların varmak ist-
tiyecekleri hat şudur:
Leningrat - Biorovç - Rjev -
Viazma - Brians - Konoton - Nu-
jin - Kiyef. Cennupta Daslograd -
Azak denizi sahili.

Fakat bütün bu taarruzlar,
Sovyetlerin mukavemet derece-
sine bağlıdır. Cephenin şimal kıs-
mında başlayan yağmurlar hare-
keti ağırlaştırabilir. Cennupta şim-
dilik mevsimin büyük tesiri ola-
maz. Bu itibarla Almanlar ce-
nuptan ziyade şimalde daha fazla
sür'at ve gayret gösterecek-
lerdir.

Edebî Tefrika No: 3 Hatır İçin Öldürdüler Yazan: AKAGÜNDÜZ

Azizim, sen de amma uzat -
ma, kaçığın biri iste...
Bu maskeli adam denildiği-
ne pek hırslı bir kimse olma-
yordum. Bana geldiğini
Beyni işlemeden, siniri
ya münevver ya nob-
ya ukalı. Keyfince ve
hüküm veren adamdım.
Güve için kürke-
den bulunduran böyeleri için
naffatlı, lizölü yok -
tu. Yüzlerine karşı söy-
lenen söz sıramdan vazgeç-
tirdim. Kuru
günün soğuk havasın -
dan ferah bularak yürüme -
yordum.

yaz üç maskem var.
Hayatını rahatça kazanan Ca-
nimali'nin maskelerine geçid res-
mî yapıyorum.

1 Numaralı kara maske:
Alden nefret etmiyen yoktur.
Yüzüne karşı tabii söyleme-
mekle beraber cemiyette ağır bir-
liği ile kullanılan bir sürü san'atı
vardır. Ahlaksızın ahlaksızdır.
Kavgacının eli kamahsıdır. Ku-
marbazın bile ırktığı hilecidir.
Öyle ayaştı ki ağzının koku -
sundan bindiği arabayın atları
bile sarhoş olur. Ne söz ne mal
emniyet edilmez. Her türlü şanta-
jın mütehasşısıdır. Dehşetli bir da-
zevidir. Asla inanılmaz. Bir dal-
da durmaz. Bir meslek sahibi ol-
maz. Klâsik nankörlüğün yerine
asri nankörlüğü icat eden odur.
Söyle böyle biraz keman çalarsa
da hüviyetinin bozukluğu, seciye-
sinin berbatlığı musikiyi bile çir-
kefleştirir. Aslını neslini kimse
bilmez. Polisde yedi pozda fotoğ-
rafi, altı bigimde parmak izi var-
dır. Mecbur kalınmadıkça selâm
verilmez. Şerefle haysiyet batsa

canlandırır. Irz düşmanıdır. En
dillere destan olan vak'alarından
ikisi (x) paşanın dört çocuklu kı-
zı ile (xx) beyin üç çocuğu ha-
nımı imiş. Rezalet mahkemelere
düşmesini için örtbas edilmesi yü-
zünden kurtulmuş. Elinden gele-
bile casusluk bile yapacak. Vic-
danı, kalbi, siyasi fikri, hiç bir i-
manı, akidesi yoktur.

Bu sıfatlarla koca bir cildi dol-
durmak kolaydır. Fakat bunlar
üç beş seneliktir. Her birinin taze
dumanı henüz tütmektedir.

Ali işte buna kara maskem der.
2 numaralı sarı maske:
Canimali'nin bu hüviyeti daha
fecidir, daha elmidir. Çünkü Ali,
kara maskesinin her noktasını bi-
ler. Nasıl gizli bir nefretle bakıl-
dığını, en dost görünenlerin bile
konuşurlarken zihinlerinden ne-
ler geçirdiklerini sezer. Kara
maskesinin lekeleri o kadar çok-
tur ki bir tanesinin bile üzerinde
durup münakaşa etmeğe imkân
bulamaz. Cemiyetin takındığı sa-
hte tavrıların, gösterdiği sahte mü-
nasebetlerin altında kara mas-

kesinin dikenleşmiş vasıflarile
kalbi delik deşik olmuştur.

Bu yüzden ruhu hastadır. Bu
manevi hastalıktan kinaye olarak
ikinci maskesine sarı demistir.

Bir tenha bucak, bir loş köşe
bulsun da ağlamasın olmaz. Çok
defa da hicrîna hicrîna ağlar.

Gözleri yıllardanberi hiç bir
çift gözle karşılaşmamıştır. İn-
sanların yüzüne bakamaz. Çirkin
vasıflarının ağırlığı göz kapakla-
rını daima bastırmaktadır.

Alından topraklarına kadar ta-
şıdığı lekelerin, damgaların; içine
doğru bir zehir ırmağı oluşu var-
dır ki çok defa dışlerinin arasında
sıktığı alt dudagına bir kaç dam-
la kan oturur.

Yüksek tahsil görmüş, iyi aile-
den gelmiş, hisli bir insan için fe-
nâliğini, ahlaksızlığını bile bile
yaşamamış ne olduğu Alinin çok-
muş omuzlarından, titrek sesin-
den anlaşılır. Şahsî için hayat -
tan hiç bir şey istememiştir.

İdraki, ona, daima her kapının
eşiğindedir.
— Dur! Giremezsin! demistir.

Sen ahlaksızsın, itimada sayan
değilsin! Sen cemiyet içinde bir
kangrensin! Ne istemeğe, ne yap-
mağa gireceksin mel'un? Sana di-
ledigini verecek kadar cemiyeti,
insanları tefessüh etmiş mi sanı-
yorsun? Hadi git işine! Önünde
açılan karankol yolun desteksiz,
müdafaaşız, serseri bir yolcusu o-
larak yürüyeceksin! Ben senin
idrakinim, ne olduğuna bilirim.
Bütün ayıplarından başka bir de
beni inkârı kalkışma!

3 numaralı beyaz maske:
Canimali bu maskesini pek
beğenir. Otuz yıllık devamlı mü-
nasebetlerimiz, dostluklarımızı
dayanarak ben de beğenirim.

Beyaz maske birincinin ve ikin-
cinin tamamile aksinedir. Çünkü
o; dünyanın en iyi, en halûk, en
asil ruhlı insanıdır. Temiz, na-
muslu bir ailenin tek evlâdır.
Geçmişinde hiç pürüzü yoktur.
Daha mektep sıralarından beri
şefkat, merhamet, emniyet, ka-
dirbilirlik, vefagüderlik onun e-
sas hüviyetini teşkil etmiştir. İn-
saniyet denilen şeye Ali, vazife

der. Fazileti mücerret bir mef-
hum diye tanımaz. Gayet tabii
görür, tarifi basittir:

— Fazilet mi? O insandır.

Vatanına, anasının babasının
münasebetlilikleri yüzünden de-
ğil, insan varlığı ile doğmuştur,
insanlığa bütün bir bağlılıkla
bağlanmıştır. Bir gün olsun ağı-
zını açıp da aleyhinde söylenenle-
rin en haffını bile reddetmeğe
kalkışmaz.

— Kendini neye müdafaa et-
miyorsun Canimali?

Dedikçe bana zehirli bir gü-
lümseyişle şu cevabı verir:

— Üstüme fırlatılan camurla-
rı yıkamak, temizlemek usulünü
keşfettiğim için...

Gözlerinden hemen boğanın
yaşları kuruturken ilâve eder:
— İşte böyle, işte bu usul ile...
Mutlaka haykırmak, mukabil ta-
arruza geçmek ihtiyacını yene-
mezsem kalabalık bir dinleyen -
ler kafesinin karşısına geçiyor,
içimin feryadlarını musikiye bi-
rakıyorum.

(Arkast Var)

HIKAYE

Buna ne dersin?

Yazan: HAKKI TALAS

Nermin, dirseklerini önündeki masaya, başını avuçlarına dayamış ve gözlerini bir noktaya dikmiş derin derin düşünüyordu. Düzgün yüzünde asabiyetten kırışıklar hasil olmuş, sakakları rında göz yaşlarının kurumuş izleri görünmekte idi. Genç kadının buhranlı bir ruh hali içinde bocalamakta olduğu ilk bakışta belli oluyordu.

Salondan munis ve yalvaran bir ses yükseldi:

— Aldanıyorsun Nerminciğim, vallahi aldanıyorsun.

Bunları söyleyen Nerminin kocası Namık idi. Onu ikna ve teskin etmek için bir sürü diller döktü; düşüncesinin bir vehim olduğunu, boş yere üzüldüğünü, kendisine hal hatır soran kadının eski bir mesai arkadaşını ve namuslu bir bayan olduğunu inandırmağa çalışıyordu.

— Nerminciğim; benim güzel sevgilim... Ben senden başka kime sevebilirim, ve gönlümü senden başka kime verebilirim. Buna imkân görüyor musun? Hâlâ mı beni anlıyamadın?..

Namık Nerminle evleneli iki yıl olmuştu. İlk defa bir toplantı; tanışmışlar, uzun ve tatlı bir ısk ve nişanlılık hayatı geçirdikten sonra, birbirlerini anıyarak, severek yuva kurmuşlardı. Son zamanlara kadar birbirlerinden hiç şüphe etmeden, bozuşmadan tam bir sevgi ahenği içinde yaşayan, bu çiftin sarsılmaz zannettilikleri bu ahenk kıskançlık ve garip şüpheler yüzünden bozulmuş, değişmeğe başlamıştı. Halbuki başka türlü yerinecek bir noksanları yoktu.

Namık mühendisti, her ay eline kol para geçiyordu. İyi yerler, güzel giyinirler, giydiklerini yakıştırırlar; düşünceleri, duygu-ları birbirine uygun, nereye, hangi sosyeteye girseler bütün nazları kendilerine çekerler. Muhit, lerinde mutlaka gıpta uyandırır-lardı. Sonra karı koca grekten güzel idiler. Nermin, bütün zarafet ve incelikleri "Venüs" kadar mütenasip vücudünde, bo-yunda bosunda taşıyordu: Yuvarlak bir çehre, geniş ve düzgün bir alın, gergin ve mukavves kaşlar, iri siyah gözler... Hele simasına başka bir letafet veren mütevazın, kusursuz burun ve sonra ayva tüyleriyle harelenmiş pembe bir cilt. Ve nihayet bu parça parça güzelliklerin birleşmesinden meydana gelen enmüzec bir kadın tipi... İşte Nermin... Namık da ona lâyıktı: Esmer ve gösterişli bir çehre... Geniş ve heybetli omuzlarla Nermin'e yaraşan bir boy ve kendinden hafif bukleli ince ve parlak saçlar pençeli ve tipik bir erkek...

Evet... Birbirlerini beğenerek, birbirlerine aşk olarak severek evlenmişlerdi. Ne fayda ki her sevgi ve sevdâ aynı kalmıyor, zaman geçtikçe kalitesi değişti - riyor; umulmadık hâdiseler, beklenmeyen tesadüfler nezih ve ebedi zannedilen bu bağlara nankörce sillerle vurarak onları kırıp parçılıyor.

Tabiat kanunu icabı herşey zaman içinde istihalesini mutlaka yapıyor.

Yukarıda da söylediklerimiz gibi Nermin, son zamanlarda koca - sından şüphelenmeğe başlamıştı. Onun ahvalinde hissedilecek de - ğışıklıklar seziyordu. Kendisine karşı eski ve ateşli sevgiyi göstermiyor, muhtelif vesilelerle onu üzüyor ve kırıyordu... Hulyalı... Ve gönlünde başka meşguliyetler taşıyan bir insan halini gösteri-yordu.

Hatta bu yüzden kocasını kuvvetli bir kontrol altına almıştı. Münakaşa ettiklerinden bir gün evvel pazar olması dolayısıyla Büyükdere'deki akrabalarının yanına gitmişlerdi. Güzel bir deniz seyahatinden sonra Büyükdere iskelesinden ayrılıp asfalt cadedden yürürlerken şık ve güzel bir kadın yanlarına yaklaşıp Namığın elini sıkması, halini hatırlı sormuş, nezaketsizlik de yaparak yalnız kocasına meğul olmuş, onun eski bir sevdalı gibi gözle-rinin içine derin derin bakmıştı. Gerçi Nermin iskelede kendile-rini karşılayan akrabalarla meğul gibi görünmüş, fakat kadının bu hareketlerini gözünden hiç kaçırmamıştı. Bu vaziyetten müthiş sinirlenmekle beraber, mevki icabı o gün kocasına birşey söylememiş, eve döndükleri zaman aralarında münakaşa başlamıştı.

Yorgun olduklarından akşam bu konuşma kısa kesilmiş; gece bir fasıla verildikten sonra sabah erkenden kocası vazifeye gitmeden yine devam etmeğe başlamıştı. İşte bu sabah Namık vazifeye gitmeğe hazırlanırken hem tuvaletini yapıyor, hem karısını tatlı ya bağılayarak evden ayrılmak istiyordu. Hakikatte karısı bu id-dialarında haklı idi. Çünkü Namık, bir gün evvel Büyükdere - de kendisiyle konuşan Şefika adındaki kadınla iki aydanberi konuşuyor, mektuplaşıyor, fırsat buldukça da buluşuyordu.

Bir gün Nermin kocasının elbiselerini ütülerken cebinin cebinde bir mektup bulmuş, rumuzlu yazıldığı için birşey anlayamamış, la beraber, müthiş şüphelenmiş, fakat bu mektubu kocasına söylememişti. Hâdiselerin cereyanile o mektubun bir gün kendi kendine bir hakikati meydana çıkaraca - ğını düşünmüştü. Mektupta Şefika imzasının bulunması ve bir gün önce kocasının konuştuğu kadına Şefika Hanım diye hitap etmesi arasındaki bu isim rabtasını sezmiş ve masada asabi asabi düşünürken bu cihet birden bey - ninde bir yıldırım gibi parlamıştı.

Kocasının: "Yanıyorsun, boşuna düşünüyorsun" gibi riyakâr sözler söylediği bir sırada Nermin birden yerinden fırladı, önündeki sandalyayı bir tarafa fırlatarak asılı duran çantasındaki mahut mektubu çıkardı. Mektubu elinde salıyarak:

— Namık ben boşuna üzülyö-

HAKİKÎ HAYAT FACIALARINDAN

Nankör bir daktilo aşkının yaktığı yuva

Kocasının saadeti uğruna Leylâ kendini nasıl feda etti?

Elinde bir istida Adliye koridorlarında üzgün ve perişan dolaşan genç bankacı her gördüğüne bütün bir heyecan ve ümitte soruyordu: — "Gördünüz mü onu? Leylâcığımı gördünüz mü siz? Ne olur söyleyin bana!..",

Röportajı Yapan: HALUK CEMAL

Onu ilk defa Müddei - mumiliğin kapısı önünde gördüm. Otuz, otuz beş yaşlarında şık, temiz giyinmiş bir erkekti. Kederli yüzü, durgun tavrı ve sabit bakışlarıyla bütün bir ızdırıp yığını halinde duruyordu. Ara sıra yanından geçenleri garip bir melâlle süzüyor: — "Gördünüz mü onu?? Leylâcığımı gördünüz mü?" diyordu.

Kalbimde bir merak uyan - dı: Bu şık kıyafet altındaki muhtarip benliğini derdi ve aradığı ne, kim olabilirdi?

Biraz sonra bir sigara te - atisi onu tanıtmama, macerasını öğrenmeğe kâfi bir sebep oldu. Ve los koridorun ileri - sindeki pencerelerin kenarına yanyana ilişirken hazin bir sesle:

— Karımı arıyorum!..

Diye söze başladı. Sonra aynı icli ahenk macerasını anlatmağa koyuldu:

— Evet karımı arıyorum. Üç ay evvel kaybettığım hay - at arkadaşımı... Bir şehrin maruf bankalarından birinde memurum. Annem babam öldükten sonra kendim gibi kimsesiz, yetim bir kızağız - la evlendim. Karım orta mek - tebin 7 inci sınıfına kadar okuması, terbiyeli, mahcup, çok güzel bir aile yavrusu idi. İlk zamanlar çok mes'ut oldum. Fakat sonraları sene - ler birbiri üstüne yığıldıkça evimin gündelik hyaati beni yavaş yavaş yormağa başla - dı. Hergün, isimle evim ara - sında gidip gelmek artık zevksiz oluyordu. Leylâdan epeyce usanmıştım. Sık sık kavga çıkarmak için türlü bahaneler arıyordum.

Bir gün çalıştığım ticaret - haneye gelen yeni bir daktilo aradığımı da beraber getirmiş oldu. On beş gün içinde Nazan adındaki bu kızla anlaşmış, onu kendime yeni

(rum, manasız yere şüpheleni - yorum. Buna ne dersin?.. Kocası afillamıştı, rengi de - ğışmış, hatta elindeki elbise fır - çası bile yere düşmüştü. Masum bir suçlu edasile:

— Yanıyorsun, diye bildi.

bir sevgili yapmıştım. Artık evimi sık sık ihmal ediyor, bazı geceler en ileri saate ka - dar vaktimi bununla bera - ber geçiriyordum. Karım ben - deki büyük değişikliği anlı - yor, fakat sessiz bir tevekkülle karşılıyordu. Bir gün fena bir tesadüf, Nazanla be - raber kolkola köprüden ge - çerken bizi karımla yüzyüze getirdi. Lâkin, o hiç görme - mezliğe geldi.

Akşam eve dönünce karı - mı sararmış, solmuş bir yüzle buldum:

— Benden bıktığını se - ziyor ve şüpheleniyordum. Fakat bugün artık her şeyi gördüm. Yazık sana!.. diye birden hıçkırma hıçkırma ağla - mağa başladı. Gönlünü ala - cak yerde aksi aksi cevap verdim. Ve hatta:

— İşte gelmiyorum ayrı - lalım Leylâ!.. dedim.

Cevabım karşısında derin bir tesürlere sendeledi. Yaşlı gözleriyle acı acı yüzüme bak - tı. Sonra hıçkırıkları daha coşkun, yüzü daha sarı oldu!..

Bu vak'adan sonra bir ha - fta hemen hiç konuşmadık. Her akşam eve geldiğim za - man onun yavru yüzünün bi - raz daha solduğunu, güzel gözkapaklarının ağlamaktan bir parça daha çürüdüğünü görüyordum ve acı gibi oluyordum. Fakat bu muvakkat merhamet; öbürünün, daktilo sevgilimin tahatturu ile hemen dağılıyor, tam gidip Leylânın gönlünü alacağım yerde Nazanın apartmanına koşuyordum!..

Böylece birkaç günü daha arkada bıraktık!

Nihayet bir cumartesi ak - şamı korka korka bekledi - ğim şey oldu: İsimden eve dönünce yuvayı bomboş bul - dum!.. Leylâ masanın üzeri - ne bıraktığı bir mektupta ar - tık müsterek hayatımızın bir zevki kalmadığını, beni ö - bürü ile mes'ut bırakmak için kendini feda ettiğini bildi - riyor ve şunları ilâve ediyordu:

— Seni çok, hem pek çok sevmiştim. Hâlâ da seviyo - rum. Fakat sen benim gibi

kimsesiz, basit bir kadından bıktın. Belki bunu öğrendi - ğim o akşam buradan gitme - liydim. Lâkin hayattan kor - kuyordum. Senden ayrılınca kimsesiz ve beş parasız ne yapacağımı, nerelere kaç - cağımı düşündükçe deli gibi oluyordum. Kalışımın sana verdiği büyük azabı o gün - den sonra daha iyi anladım. Ziyarı yok öyle olsun!.. Se - nin; hayır sizin saadatiniz i - çin ben kendimi feda ediyor ve kimsesiz mvecudiyetle, sokak kapımızın arkasında kaynaşan kalabalık arasına ben de karışıyorum!..

Mektubu okuyunca o kadar acı duymadım ve Nazan ile artık hep beraber geçecek hayatımızı düşünerek sevin - dim bile!..

Lâkin bu sevinç hiç de u - zun müddet devam etmedi. tam bir kokot ruhu taşıdığını bilâhare büyük ihanetle an - ladığımı bu daktilo; kısa bir müsterek hayatımızdan sonra kendine kalbini ve kesesini açan bir tüccarla beraber A - nadoluya kaçtı!..

Birinci gidişi takip eden bu kaçış beni de yappaylız bırak - tı. Maneviyatım gibi maddi - yatım da değişti. Akşamları eve gelince sıcak bir yemek, toplu bir oda ve beni bekle - yen bir yüz bulamıyordum. Bekarlığın, sefaletin, evlili - ğin saadeti her geçen günle beraber acı acı anlıyor ve zavallı küçük Leylâcığımı için için arıyordum!.. Biraz sonra bu duygularla bozulan hayatımı tekrar düzeltmek, af dileyip barışmak için her tarafta soruşturmağa başla - dım. Fakat yoktu? Ne olduğu, nereye gittiği belli değildi. Şimdi Müddeiummilîye gel - dim. Bir kere de civar vilâ - yetlerden soruşturulmasını yalvaracağım.

Onun bulunamayışı ile ne gündüzlerimde tad, ne gece - lerimde zevk kaldı.

Akşamları yalnız eve dö - nünce sofranın başına otu - ruyor ve onun bomboş duran yerine, yemeklere baktıkça hayatta yapayalnız kalan

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Hindiciniye dair

Japolar bu sefer sessiz sadasız Hindiciniyi ele geçirmiş oldular. Geçen sefer elde edemediklerine bu sefer sahip olmak fırsatına erdiler. Geçen sefer ile bu sefer arasında pek büyük farklar va - . Malumdur ki Hindicini mese - lesi yalnız şimdiki Avrupa har - binin ortaya çıkardığı bir mese - le ve şimdiki Fransanın mağlup bir halde olmasından istifade ile Japoyanın orayı işgal etmeği is - temesinden ileri gelmiş bir key - fiyet değildir.

Avrupanın büyük devletlerinin birbirile kavgâ halinde bulun - ması uyanık olan Japon siyase - tine Uzakşarkta yeniden yeniye fırsatlar hazırlamıştır. Yalnız şim - di değil, geçen Avrupa harbinde de Japonlar Hindicini için ne e - meller beslediklerini belli ediyor - lardı. O zaman meselenin ortaya çıkması şöyle olmuştur: Fransa ile İngiltere harbin başında Av - rupada garp cephesinde Alman - lara karşı koydukları askeri kâfi gömüyorlardı. Yeniden başka cep heler açılıyor, müttefikler garp - da, şarkta muharebelere girişme - ğe mecbur kalıyorlardı. İngiltere - nin hazırlığı 'se bitmek için za - man istiyordu.

Hülâsa müttefikler için endişe - li, üzüntülü aylar, Japonyada ma - lûm olduğu üzere Avrupalı müt - tefiklerle beraber vaziyet aldı. Almanların Uzakşarkta kaç se - nedir yavaş yavaş sokularak el - de ettikleri yerleri onlardan al - mak için fırsat çıkmıştı: Japon - lar da Almana aleyhine harbe - girmeği kendi hesaplarına fay - dah görmüşlerdi. Fakat Avru - padaki müttefiklere edilecek yar - dım bu kadarla kalmamış idi:

Müşterek davanın kazanılması i - çin Japonların Avrupadaki müt - tefikler lehine daha müessir bir surette hareket etmeleri lâzım geliyordu. İşte o zamanlar müt - tefiklerin bazı mehafilinde hü - kûm süren hâlet-i ruhiye de şöyle idi: Bir kere başlıyan bu harp e - ğer böyle kalırsa çok uzun süre - cekti. Rusya'nın, Fransanın ve İngilterenin kuvvetleri bu harbi başarmağa kâfi gelmeyecek, har - bi biran evvel hem de müttefik - lerin lehine olarak bitirmek için daha başka kuvvetler temin et - mek lâzım. Bunu da Japonyadan istemeli.

Bu devir, 914 harbinin ilk ay - ları, harbin çetin haftaları birbi - rini takip ettiği zamanlardır. Mu - haripler harbe daha iyiden iyiye alışmıyorlar, bunu çabucak bi -

Leylâcığı düşünüyorum: «O» acaba şimdi acı mı? Karnını doyuracak bir şey bulabilir mi?

Ceceleri rüzgâr esse, şimşek çaksa, sokakta köpek hay - kırsa ürperiyorum: Leylâ şimdi yalnız mı? Bu yağmur - lu gecede fırtınadan korku - yor, talihsiz başını yorgan al - tına saklayarak ağlıyor mu? diye titriyorum. Bakalım da - ha kaç gün, kaç ay ve belki de ömrümün sonuna kadar hep bu arayış ve tahassüsle titreyip inliyeceğim?

japonların Avrupa yarım milyon asker göndermesi mevzuu bahsolan günün yürütülen türlü hesapları vardı.

tirerek bir an evvel zafere var - mak suretile işin içinden sıyrı - lmağı düşünüyorlar. Fakat ne mümkün? Harp hem uzayıp hem şiddetini artırarak sürat - le ilerliyor. Şimdiye kadar Japo - nular, hemen Japonların yardımı - nı temin etmeği hesap etmekte - ler, kendilerini alamamışlardır. Bu - buki Japon siyaseti kendi me - fiine doğrudan doğruya talimat - etmiyen işlerde müttefiklere lay - lay kolay yardım etmeğe hiç ves - lesi görünmemiştir. Japonlar ge - rçek 500 bin kişiyi Avrupalıya karşı - hyarak Almanlara karşıgar - rursu zafer muhakkak görülmüş - du; yani Japonyadan muvaz - uvanların noktai nazarı.

Lâkin bu kabil hayalâtâ ben - mütaalealar Avrupada bazı me - telerle onları okuyanları mes - edersun hakikati daha iyi ge - renler de Japonları böyle yap - milyonluk cesim bir kuvvet - dermeğe mukabil Avrupa'da ne - isteceklerini soruşturuyor - lardı. İşte o zaman anlaşılıyor - bu yardımın karşılığını istedi - işi de Fransaya yükletilmişti.

Askerî terfi listesi

(Dükkü Sayıdan Devam) Albaylığa terfi eden piyade bayları: Cemal Akıncı, Salim neli, Hamdi Türkoç, Şükrü Zihni Batır, Kâzım Aras, Akyürek, Ziya Demirel, Hasan Aydoğan, Hâzım Şükrü Togay, Ata Ayb - Barlas, Hakkı Tuğyur, Zeki Halil Yücel, Ahmet Tansu, İdisal, Nuri Kızıltan, Tahsin Memduh Tekes, Hilmi Onsal, lûsi Tozun, Avni Ucuhişan, Gerduş.

Albaylığa terfi eden istih - yarbay: Zühtü Tetik. Albaylığa terfi eden harbiye Rıfkı Ayreden, Recep Çakar.

Albaylığa terfi eden dok - Hulusi Yürüral, Necmi Toğ - Necati Kamp.

Albaylığa terfi eden levazım - lar: Mümtaz Erbil, İbrahim Şahabettin Ediyer, Şefik Haydar Oktay, Hüsnü Sabri Toraman, Tefik Aksoy, za Togay, Kemal Soyak, Güter.

Albaylığa terfi eden vekalet - ler: Cemal Ucer, Sabri Yener, Yüksel, Mazhar Sümer, At - Abtagu, Selman İtler, Kâzım Acarer, Asaf Aydoğan, İl Noyman, Tacettin Arguman, Uluşoy, Şahabettin Arguman, ket Akyürek, Akif İstail, Gökçöğ, Bekir Tırak, Necati kat, Lütfi Oskâ, Enver Gürsoy.

Topçu albaylığına terfi eden Abdülğafır Arsoy, Reşat Ziyaettin Alp, Şevket Kâmil Otağ.

Süvari albaylığına terfi eden Ömer Alpaslan, Muhiittin Mahmut Kayaalp.

Hava yarbaylığına terfi eden Esat Yarkomos, Osman Hülki Gökdeniz.

Yüksek hey'eti hâkiminin oldu - ğu veçhile sözü sonuna - dar dinlemek en basit bir ret kaidesidir. Güzin kendisi - yapmamıştır. Bu bile kendisi - ahlâkı üzerinde bir ölçü al - alınabilir. Esasen ben de o - lâksız derken cemiyetin ve - lâksızlığı işaret etmek istemem. Muâzeret ve cemiyet - gerçevesi dışında kalan her - lik ifade eden hareketleri ter - de durmak istedim. Ahlakın telif tariflerinden biri de yedir. Terbiyeli olmıyana şâ - sız demek de tabii sayılmaz.

Ben Güzin hanımın o duruş - düşen birisi değilim! o duruş - süren mübaatsız beyanata - se ve madmazel hakkında - ğir ve feci ithamlarda - Herhangi bir canı darbesi indi. Hâlen onun acısı hissesiyorum. Belki de bir kaç gün tedaviyi icap ettirecek bir vaziyet alacak? Ka - şımın üzerinde bir kısmın şiştiğ - ğini ve şiştiğimi duymaktayım.

EDEBİ ROMAN: 93

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

CELSE AÇILDIKTAN SONRA

Muhakeme tekrar açıldığı va - kit herkesde bir sus pusluk vardı. Fakat, Cemil kaşının üzerinden elini ayırıyordu. Anlaşılan ba - ğına çarpan çantanın acısı hâlâ geçmemişti. Gözü de baygın gibi idi. Başı göğsünün üzerine düş - müş, düşünceli düşünceli duru - yordu. Hâkim çok sert ve asabi görünüşlü idi. Aynı asabiyet ve sinirlilik içinde sordu:

— Annenize alâkadâr olan başka, erkek var mıydı?..

— Hayır yoktu.

Fakat Güzin bu cevabı çok dur - gun bir eda ve çok bitkin bir ses - le verdi, sonra:

— Yüksek hey'eti hâkiminin sorularına cevap verebilmek ka -

biliyetini kendimde bulabilmek i - çin bir noktanın aydınlanmasını isterim.

Dedi, devam etti: — Avukat Cemil benim için ahlâksızdır, dedi. Bu bir isnattır, yahut da doğrudur. Eğer doğru ise bu saniyeen itibaren değil hu - runuzda, alneyette de kendi hat - tâ kendim karşısında bile yerim yoktur. Yer yüzünde asla vücut - lerine tahammül edemeyeceğim insanları ahlâksızlar gerçevesi içine girmiş bulunanlar olduğuna göre kendi ahlâksızlığıma kendimin hiç tahammülüm yoktur. Efkarı umumiye huzurunda yapılan bö - le ithamın ya isbat edilmesi, ya - hut da en kat'î şekilde derhal tek - zip olunması ve her şeyden mu -

— Annenize alâkadâr olan başka, erkek var mıydı?..

— Hayır yoktu.

Fakat Güzin bu cevabı çok dur - gun bir eda ve çok bitkin bir ses - le verdi, sonra:

— Yüksek hey'eti hâkiminin sorularına cevap verebilmek ka -

kaddes tanıdığım haysiyet ve se - refimin iadesi lâzımdır. Yüksek hâkimler sizden ısrarla bunu is - tiyorum.

Ve, bu sözlerini takiben Güzin olduğu yere yığıldı. Hüngür hün - gür ağlıyordu.

Bu ağlayış hâkimler üzerinde olduğu kadar bütün dinleyiciler üzerinde de derin bir tesir bıra - rıyordu. Güzin baygın gibi idi. Avukat Muzaffer söz aldı; tees - sürünü ifade eden bir sesle:

— Çok sayanı teessür bir hâ - dise geçirdik. Fakat söylenilen sözler psikolojik darbesini he - nüz devam ettiği kadar üzerine titrenen bir namus hakkında da efkarı umumiye huzurunda çok tahrîpkâr olmuştur.

Diyecek söze başladı ve.. de - vam etti:

— Güzin henüz yirmi yaşın - dadır. Koleji bir yıl önce bitir - miştir. Ve birkaç aydanberi de babasının yanındadır. Ömrü mek - tepte geçen bir genç kız için bu tarzı beyan iki şeye delâlet eder.

Birisi cemiyetin namusu ve na - musuzluk diye takip ettiği zevk ve sevkı tabii meselesine, diğeri de seceyesindeki noksana, itiraf, dedikodu yapan, yalan söyleyen, kumar oynayan bu ve mümasili hareketlerde bulunanlara da ahlâksız denilir. Güzinin bu tarzda bir vasta uygun hareketi de bu - güne kadar tesbit edilmiş değildir. Her iki tavsifin dışında kalan genç bir kız için huzurunuzda ve aleni - yet içinde ahlâksızdır demek ne vicdana, ne de kanuna uygun de - ğildir. Böyle bir uygunsuzluk ise ancak Güzinin hâlet-i ruhiye - si üzerinde müessir olmak için bulunmuş bir tedbir neticesi ola - bilir ki o da çirkindir. Avukat Cemil'in böyle bir çirkinliğe he - ves edeceğine tahmin etmek iste - mem. Fakat, durup dururken bir genç kız hakkında hiçbir vesika ve hiçbir iareye bile sahip olma - dan ahlâksızdır hükmünü ver - mesi kendisinin maalesef hislerine kapıldığı ve, bu yüzden hepi - mizi rencide ettiğini gösteriyor,

bu takdirde de şimdi kendisine düşen vazife şudur. Ya Güzin ahlâksız - yahut da değildir. Ah - lâksız ise bunu muhakemeye kar - şı değil, vicdanı âmmeye karşı isbat etmelidir.

Bir profesör sırf muhakeme - nin gidişi ve şahitlerin ruhi ah - valı üzerinde müessir olan mü - lâhazasız kanunun huzur ve hâ - kimde söylenilen sözleri suç say - mamasını esas ittihaaz ederek bu tarzda bir teknik yapıya tenez - zül edemez.

O haide hüviyet ve benliğini şüphede bıraktığı genç kız için söylenmiş bulunduğu sözleri de ya ret etmeli, yahut da isbat etmelidir. Kendisini dinleyen u - mumî vicdan bu yolda profe - sörün ağzından çıkacak keli - meleri bekliyor.

Muzafferin bu sözlerinden son - ra Vedat:

— Kızım, feci bir iftiraya uğ - ramıştır. Ahlâksız ve namussuz olan cemiyet en seni - addettiği suçların damgasını vurur. Böyle

bir isnadı yapmış olanı da aynı suçun damgası ile damgalamak lâzım gelir. Avukat söylediği sözde kendisini haklı biliyorsa derhal zahat vermeli, aksi tak - dirde söylediği sözün yalan ol - duğunu tavih etmelidir. Bir genç kızın hayat ve istikbalini alâka - landıran böyle bir mevzu üze - rinde yüksek heyeti hâkiminin de müdahalesini rica ederim.

Bundan sonra profesör Cemil kalktı,

— Sözlerimin derin bir alâka uyandırdığını görüyorum. Bun - dan dolayı memnunum. Ancak bir noktayı hakikaten ben de tavih etmek isterim.

Diyecek sözünü sürdürdü:

— Ben Güzin için ahlâksız.. de - dim. Fakat sözümü bitirmeme im - kân verilmedi.

Başına bir canı darbesi indi. Hâlen onun acısı hissesiyorum. Belki de bir kaç gün tedaviyi icap ettirecek bir vaziyet alacak? Ka - şımın üzerinde bir kısmın şiştiğ - ğini ve şiştiğimi duymaktayım.

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Bu eden: Muammer Alatur
Berlende neşredilen resmi bir kabilde, Hitler ile Musolininin Fühür'in karargâhında 25 ağustos 29 ağustosa kadar dört gün süren bir mülâkatta bulundukları bildirilmektedir.

Simal ve cenup umumi karar - larında yapılan bu görüşme - lere, harbin inkışafı ve devamı ile alakadar bütün askeri ve si - yasi meseleler bahis mevzuu edil - miştir. Bu ziyaret münasebetile Führer ve Duge şark cephesinin esaslı noktalarını gezmışler, ez - cimen İtalyan firkalarından bi - rinisi teftiş etmişlerdir.

Cenup cephesini ziyaretlerinde Mareşal Fon Rundephep tarafın - dan selâmlanmışlardır. Bundan başka Rayih Mareşali Göring ve Duce Başkumandanı Mareşal Fon Haushof'nun umumi karargâhları ziyaret edilmiştir.

LAVALIN SİHHİ VAZİYETİ

Versayda bir suikast neticesin - de yaralanan eski Fransız Baş - vâkillerinden Lâvalin sihhî va - ziyetinin vehamet peyda ettiği bildirilmektedir. Bir kurşun kal - nın pek yakınından geçtiğinden evvelce ameliyat yapılmış teh - likeli görülmüştü. Şimdi böyle bir ameliyata zaruret hasıl ol - duğu bildirilmektedir.

Laval ile beraber suikaste uğ - ranan Deat'in yarası daha ha - şadır. Yakalanan suikastçı hu - şud bir mahkemede muhakeme edilecektir.

YENİ SİRP KABİNESİ

TEŞKİL EDİLDİ
Sırbistandaki Alman orduları kumandanı General Fon Dankel-

Musolini Şark cephesini ziyaret etti ve Hitler'in dört gün misafiri ol - du — Lâvalin sihhî va - ziyeti vahimleşti — Ruz - velt pazartesiye nutuk söyleyecek.

man General Nediç'i bir Sırp kabinesi kurmağa memur etmiş - tir. General Nediç bu vazifeyi kabul ve kabinesini teşkil etmiş - tir.

General Fon Dankelman bu münasebetle bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«— Hükümetin rolü memle - ketin bizzat kendi menfaatine o - larak sükûn, nizam ve emniye - tine nezaret etmek ve Alman kütârlarının üzerinden kendi iş - leri olmayan bir vazifeyi almak - tır. Bütün hüsnü niyetlerin iş bir - liği ile memlekette bir tahavvül vukua gelmesi gecikmeyecek ve bu temel üzerine Sırbistanda a - dalet dahilinde iyi bir sosyal ni - zam kurulacaktır.»

RUZVELT PAZARTESİYE NUTUK SÖYLİYECEK

Birleşik Amerika Cumhur Re - isi Ruzvelt pazartesi günü Hayd Parkta radyo ile neşredilmek ü - zere bir nutuk söyleyecektir.

Bu nutukta japon Başvekili Prens Konoyenin kendisine gön - derdiği mesajdan bahsedeceği ve Amerikan - japon müzakerelerin - nin hakiki mahiyetini anlatacağı zannedilmektedir.

Bazı Amerikan gazeteleri, Ko - noye'nin Ruzvelte gönderdiği me - sajlı iki mekmelet arasında bir uzlaşma siyaseti takip ettiğini, diğer bazı gazeteler ise Rus - Alman harbinin neticesini beklemek için vakit kazanmak istediğini yazmaktadırlar.

Tokyo'da yapılan fevkalâde bir kabine toplantısında japon askeri başkanları da hazır bulunmuş - lardır.

Son Telâraflar

Fürugi Hanın beyanatının tam metni

Tahran, 30 (A.A.) — Yeni İran kabinesinin iş başına geçmesi münase - betile Bayvekil Furuğî Han'ın beya - natının tam metnini dercediyoruz:

Şehinşah Hazretleri yeni kabinesin teşkiline benî memur ettiler. Yeni ka - bine bundan evvelki kabineler tara - fından Meclise arzolanuñ islahat ve terakkıyat programlarının tatbiki - na devam edecektir.

Yeni kabine ecnebi devletlerle ve hususiyile komşularımızla iyi münase - betler temininde fevkalâde gayret ede - cecektir. Bu münasebetle yüksek Mec - lisin itilâfına şunu arz etmek isterim: İ - ran milleti ve hükümeti samimî ola - rak sulh ve sükûna arzu eylemekte - dir.

İngiliz ve Rus hükûmetleri tarafın - dan alınan tedbirlerle memleketin sulh ve sükûnu bozulduğu şı sıralar - da Şehinşah Hazretleri, Meclisin bil - diği veçhile sarsılmaz sulh sevvâlık gayelerini takip ederek mahzâ be - hude kan dökülmemesi, iltişaşlara meydan verilmemesi ve memlekette sükûnun teessüsü için mukavemet ha - reketlerinden içtinap edilmesini ve İ - ran ordularının ateş kesmelerini irade buyurmuşlardır.

Reval baştan başa harap oldu

Londra, 30 (A.A.) — D. N. B. nin bildirdiğine göre, Revali (Tallin) iş - gal eden Alman kütârları tamamıye harap bir şehre girmişlerdir.

Sovyet Rusya'da ve İngilterede memnuniyet

Londra, 30 (A.A.) — «B. B. C.» İ - randa İngiliz ve Sovyet ordularına karşı mukavemetin durdurulması ka - rından İngiliz ve Sovyet gazeteleri memnuniyete bahsetmektedir. Alınan kararlar ciddi surette tatbik edildiği takdirde, İranın emniyetine karşı olan Mihver projelerini durdurmağa matuf Müttetik hareketi daha ziyade kolay - laşmış olacaktır.

Amerikada vergiler

Vaşington 30 (A.A.) — Âyan Meclisi bütçe encümeni Amerika hazinesine vergilerden mütevellit üç milyar altı yüz yetmiş iki mil - yon dört yüz bin dolarlık bir irat teminini istihdaf eden kanun lâyihasını kabul ve tasvip eyle - miştir.

İtalya harp gemisi yaptıramıyor

Nevyork 30 (A.A.) — Nevvork bahii mahfillerinde alınan ha - berlere göre, malzeme ziyatı dolayısıyla İtalya hükûmeti hali - hazırda tezgâhta bulunan otuz beşer bin tonluk İmpere ve Roma Zirhlilerinin inşaatını tatile me - bur kalmıştır.

Büyük bir hırsızlık

(1 inci Sahifeden Devam)
melle gece bekçileri Mehmet İlyas ve Alidir. Bunlar basmaların bulunduğu kontrol dairesinin tavan penceresin - den aksamaları basmaları aşağıya atıp kaçmışlardır. Bir sebebe halinde ça - lışan hırsızların Burdur ve İzmirde de elleri olduğu anlaşılmış, İzmirde ça - lışmış basmaları satan bir manifatura tüccarı tutulmuştur.

Hırsızlar basmaları muşambalar içinde 40 parti halinde trenle Burdu - ra sevkedecekleri zaman yakalanmış - lardır. Makinist ve iki bekçi tevkif ol - unmuşlardır. Tahkikat derinleştiril - mektedir.

Bülent Hamdi ERİM

Dört balıkçı deni - ze döküldü!

Balık avlamak üzere sandalla Ba - lattan İstinyeye gündeke olan Mus - tafa, Ahmet, Hüseyin, Şevki isiminde dört balıkçı Arnavutköy Akıntı Bur - nuu yedeke olarak geçerken ip kopmuş ve sandal sularla sürüklenir - ken elektrik kablосуna takılarak dev - rilmiş. Yetmişler denize dökülen balıkçıları kurtarmışlardır.

Tünel fişleri

Tünel seferlerinin tatil edilmesi üzerine ellerinde Tünel fişi veya abonman kartı bulunanların bu fiş ve kartlarının Tramvay İda - resi hareket dairesince parava tahvil olunmasına başlanmıştır.

DOĞUM

Gazetemiz Operatörlerinden B. Mehmet Emin Kantürkün bu sabah bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Ahmet Zafer tesmiye edilen yavrunun ana, babasını tebrik eder ve yavruya uzun ömürler dileriz.

Kurtuluşumu - zun 19 uncu yıldönümü

(Başmakaleden Devam)
cenubunda 50 ve şarkında 20, 30 kilometre imtidadında bulunan müstahkem cephelelerini, düşür - düğ ve mağlûp olan düşman or - dusu, kuvayı külliyesini, 30 Ağus - tosa kadar Asilhanlar civarında ihata ettik. 30 Ağustosda icra et - tiğimiz muharebe neticesinde (Buna Başkumandan muharebe - si ünvanı verilmiştir.) düşman kuvayı asliesini imha ve esir et - tik. Demek ki tasavvur ettiğimiz neticeyi kat'iyen, beş günde alın - mıştır.

İşte bugün kurtuluş mücadele - mizin sonuncu safhasını teşkil e - den bu büyük zaferle on dokuz - uncun yıldönümünü idrak et - mekteyiz.

İnönü, Sakarya, Dumlupınar: İşte kurtuluş mücadelemizin üç merhalesi. İnönünden evvel, mü - cadelemiz muntazam askeri teş - kilâtın ziyade çete hareketleri - ne inhisar ediyordu. Esasen düş - man buna güvenerek aziz va - nımızın harimine girmeye cesa - ret etmişti. Bugün etrafına top - landığımız İsmet İnönünün me - saisi neticesinde muntazam as - kerî teşkilât kuruldu. Ve bunun ilk mes'ud neticesi de birinci İn - önü zaferi olmuştu. İnönü zafe - ri, ikinci Viyana muhasarasını tak - ip eden bozgundan sonra ilk şii - müllü Türk zaferidir. Ebedî Şe - fimiz İnönü zaferini kazanan iş - met İnönüne, yalnız düşmanı de - ğil, Türkin makûs talini yendi - ğini bildirdiği zaman, bunu mu - rad etmişti. İnönü muharebesi kazanılınca kader Sevr mua - hedesinin tatbiki mümkün görü - nüyordu. Esasen düşman bu muahedeyi tatbik etmek için - diki kendisini İnönüne kadar ge - tiren harekâta girişmişti. İnönü zaferi üzerine düşmanların - z Sevr muahedesinin tatbik edi - leniyecğini anladılar. Ve mua - hedeiyi tadil etmek üzere Lon - drada bir konferans toplandı. Bu, 23 Nisan 1920 tarihinde An - karada kurulan milli devletin bir beynelmil konferansa ilk defa olarak iştirakini temin etti. Fakat Londrada müzakereler devam e - derken, düşman milli kuvvetle - rin imhasını istihdaf eden yeni bir hamle için hazırlanmakta idi. Nasıl ki bu hamle Martin sonla - rına doğru geldi. Ve bunun neti - cesinde de ikinci İnönü zaferi ka - zanıldı.

Türk Kurtuluş hareketini boğ - makta ısrar gösteren düşman da - ha büyük hırsızlıklardan sonra 1921 senesi yazında daha büyük bir hamle yaptı. Bu hamle düş - manı Sakaryaya kadar getirmiş - ti. Sakarya düşmanın ilerlevehil - diği en ileri had olmuştu. On al - tıncı asrın sonlarına doğru Viya - na Türk ilerlemesinin en ileri haddini teşkil ettiği gibi, Sakar - ya da gerilemenin hududunu teş - kil etmiştir. Tarihin en uzun mu - harebelerinden birini teşkil eden Sakarya muharebesinden sonra düşman, Eskişehir - Afyon hat - tına çekildi ve breğin on dokuzun - cı yıldönümünü idrak ettiğimiz büyük zaferi üzerindedir ki Ana - doluden tamamile atıldı. İnönü zaferinin siyasi neticesi Londra konferansı, Sakaryanın neticesi, cenup hudutlarımızı tayin eden Ankara itilâfı ve Dumlupınarın neticesi de Lozan olmuştu. Yeni Türkiye bu askeri ve siyasi zafer - ler üzerine kurulmuştur.

Kurtuluşumuzun on dokuzuncu yıldönümünü idrak ederken içim - de bulunduğumuz şartlar, bu sa - vaşın ve bu zaferin şümülünü ge - nişletmekte ve mânasını derin - leştirmektedir. Türkiye bugün et - rakli harp denizile çevrilmiş bir sulh ve müsalet adası vaziy - tindedir.

Türkler bu mes'ud vaziyetleri - ni, evvelâ bundan on dokuz sene evvel kazandıkları büyük zafere ve ikinci olarak da ondan sonra yakın uzak her devlete telkin et - meye muvaffak oldukları itimad ve hürmete borçludurlar. Dumlupınar zaferile uzun bir mâzi tas - fiye edildi ve gerek milli haya - tımızda ve gerek beynelmil mün - nasebetlerimizde yeni bir safha açıldı, Türk milletine yeni bir hayat veren bu zaferi Atatürke borçluyuz. Bu mutlu günün yıl - dönümünü idrak ettiğimiz günde Türk milleti yaşasın diye canla - rını veren aziz şehitlerimizi ve Atatürkün aziz hatırasını minnet - le anmak her Türk için bir vicdan borcudur.

Türkler bu mes'ud vaziyetleri - ni, evvelâ bundan on dokuz sene evvel kazandıkları büyük zafere ve ikinci olarak da ondan sonra yakın uzak her devlete telkin et - meye muvaffak oldukları itimad ve hürmete borçludurlar. Dumlupınar zaferile uzun bir mâzi tas - fiye edildi ve gerek milli haya - tımızda ve gerek beynelmil mün - nasebetlerimizde yeni bir safha açıldı, Türk milletine yeni bir hayat veren bu zaferi Atatürke borçluyuz. Bu mutlu günün yıl - dönümünü idrak ettiğimiz günde Türk milleti yaşasın diye canla - rını veren aziz şehitlerimizi ve Atatürkün aziz hatırasını minnet - le anmak her Türk için bir vicdan borcudur.

30 AĞUSTOS

(1 inci Sahifeden Devam)
dediler. Para olacak, ordu ola - caktır. Bu millet istiklâlini kur - taracaktır, dedim.»
Büyük taarruzdan evvel, gö - rüşleri derin olmanın kimseler bizim ve Yunanlıların vaziy - tını bilselerdi, mutlaka bize: «Sakın taarruz etmeyin, biraz daha kuvvetlenin» şeklinde tavsiyede bulunurlardı. Zira Yunanlılar, asker, silâh ve malzeme bizden üstün idiler. Fakat Başkumandanın iradesi ve dehâsi, Türk ordusunun yüksek mânevîyatı, Yunan or - dusunun maddi üstünlüğünü gölgede bıraktı.

Yunanlıların sevkölçeyşi üs - tünlükleri de vardı. Yunan cep - hesi Bilecikten Uşağa kadar ya - rım çember gibi uzanıyordu ve gerisinde kuvvet kaydırmağa mü - sait Bilecik - Eskişehir - Afyon - Uşak demiryolu vardı. Biz bu yarım çemberin dışında ve tuzlu çölün batı kenarında bulunuyor - duk. Kuvvet kaydırmak çok güçtü.

Yunanlıların Afyonkarahisar, Döğ, Eskişehir mntakalarında 1., 2. ve 3. kolordularile Uşak mntakasında 1 piyade ve 1 sü - vâri fırkası, Bilecikde 1 piyade ve diğer bazı yerlerde 9 piyade alayı ceman 15 firkalık bir ordu - ları vardı.

Yunanlılar Sakarya harbinden sonra müdafaaya geçmişler, bü - tün kış, ilkbahar ve yaz mevsim - lerinde müteaddit hatlardan ve telörgü mânilerinden mürekkep dört mevzii taze tahkimat ile takviye etmişlerdi. Vaziyetleri çok sağlamdı.

Bizim ordumuzun cephesi Af - yondan geçen Akarçay ile ikiye ayrılmıştı. Bu çayın şimalinde 2 inci ordu (3., 2., 6. ve 4. kolor - dularla mürettep süvâri fırkası), cenubunda 1 inci ordu (1. kolor - du) bulunuyordu. 5 inci süvâri kolordusu cephe emrinde, Ko - caeli grubu büyük erkânharbiye emrinde idi. Cem'an 18 piyade ve 5 süvâri fırkasına balığ oluyo - rsa da efrat mevcudu, silâh ve malzeme itibarile bizim firkalar Yunan firkalarından daima azdı. Dolgun mevcuttu Yunan fırka - ları üstün bulunuyorlardı.

Ordumuzun taarruz plânı şu idi: Ordunun büyük kısmile A - karçay cenubunda toplanmak, düşman sağ cenahını ve gerisini kuşatarak en tabii ric'at istikame - ti olan İzmir demiryolunu kes - mek ve düşmanı yolsuz mntaka - ya atarak imha etmek.

Bu plân basittir, fakat tatbiki güçtü. Zira adette üstün ve müs - tahkem mevzilere yerleşmiş bir düşman karşısında ve yolsuz mnt - takada ordunun büyük kısmı ce - nuba ve garbe kaydırılacak, bun - dan sonra arazi müşkülâtı ikti - ham edilerek taarruz edilecekti. Evvelâ yürüyüşleri düşmana sez - dirmemek ve çok büyük bir mah - remiyet ve intizamla yapmak lâ - zımdı. Böyle bir taarruz tertibi almak ve sonra cür'etle taarruz etmek için siniri çok kuvvetli bir kumandana ve yorulmak bilmi - yen fedakâr bir orduya ihtiyaç vardı. Bunların ikisi de mevcuttu: Başkumandan Mustafa Kemal ve Türk ordusu.

Türk ordusu verilen karar mu - cibince hareket geçti. Bir taraf - tan yol yapı, diğer taraftan gece yürüyüşleriyle düşmana sezdir - meden siktet merkezini cenuba ve garbe kaydırı. Bu maksatla 2 inci ordu emrindeki 4 üncü ve 2 inci kolordular 1 inci ordu em - rine verildi. 18, 19 ve 20 ağustos gecelerinde hareketlerine devam ederek kendilerine verilen cephe kısımlarına geldiler. 5 inci süvâri kolordusu Sultan dağlarını aş - rak 25 ağustosta Sandıklı ovasına indi ve cephe yakınında tertibat

aldı. 2 inci ordu emrinde yalnız 3 üncü ve 6 inci kolordular kal - mıştı. Fakat bunlar da siktet mer - kezlerini cenuba kaydırdılar. Yu - nanlıların bu mühim hareketler - den zerre kadar haberleri olma - mıştı. Bu güzelim manevraları taarruz başladıktan sonra anlıya - bildiler, amma iş isten geçmişti. Türk firkaları şarktan ve cenup - tan düşman cephesine ve sağ ce - nahına yapışmış ve süvâri kolo - dusu da gerisine doğru yürü - müşü.

20 ağustos sabahı Ankara'da Büyük Millet Meclisi Keisî Mus - tafa Kemal Paşanın Çankaya'da sefirlerle ziyafet vereceğinden bahsediliyordu. Hal'ukı Başku - mandan otomobile binerek An - karadan uzaklaşmış. Öğleden son - ra saat 4 de Akşehirde Garp cep - hesi kumandanlığı karargâhına gelmişti.

Ertesi akşam üç büyük asker Mustafa Kemal, Fevzi ve İsmet paşalar birkaç gün sonra idare edecekleri büyük meydan muha - rebesini görüşüler ve 26 ağustos sabahı harekete geçmeyi karar - laştırdılar. Bu suretle Başkuman - danlığın maksat ve niyeti son â - ne kadar düşmandan gizlenmiş oldu.

Artık herşey hazır. Yalnız Garp cephesi kumandanı İsmet paşanın taarruz emri kalyordu. Bu emri alan Türk firkaları ok - yaydan fırlar gibi ileri atılacak - lar, Yunanlıları her taraftan sa - rıncıya kadar durmadan ilerle - yecekler ve 30 ağustos imha mu - harebesile büyük zaferi temin edeceklerdi.

26 ağustos sabahı taarruz emri mucibince ordumuz taarruza geç - ti. Daha 28 ağustosta düşmanın Afyonkarahisar - Eskişehir mev - zii yarılmıştı. Aradaki demiryolu ele geçirilmişti. Fakat asıl gaye düşman firkalarının imhası idi. Bunun için Türk firkaları düş - manı önliyerek ve yanhıyarak ta - arruza devam ettiler. Tabii ric'at istikameti olan Afyon - Uşak de - miryolunu kesmek, düşmanı ş - male doğru sıkıştırmak lâzımdı. 28 ve 29 ağustos günleri piyade firkalarile süvâri kolordusu hep bu maksat için ilerlediler; 2 inci ordu da taarruza geçerek Yunan - lıların şimalden tazyika başladı. Bu suretle bir çember bükülü - yor ve gittikçe daralıyordu.

30 ağustos Başkumandanlık meydan muharebesi Yunanlıların tam bir mağlûbiyetile ve imha - sile neticelendi. Yunan ordusu - nun büyük kısmı kumandanile beraber 2 Eylülde esir edildi. Ve bundan sonra Başkumandanın (hedefiniz Akdeniz) emri üze - rine sıkı bir takip hareketi baş - ladı.

30 ağustos zaferi, yurdun düş - mandan temizlenmesi ve Lozan sulhile hürriyet ve istiklâlinin tanınması demektir. Atatürk yu - karda yazdığımız sözlerini tuttu ve herkesin ümit ettiği bir an - da o böyle bir harika yarattı. Şim - di dört başı mamur vatanımız ve aydın halimiz bir düşünülür - se, görünüşte basit olan o sözle - rin ancak dâhilerin ağızından duyulabileceğine inanılır. Atatürk hakkında veriler bu kanaatle bütün dünya birleşmiştir. Bizi hayata yeniden çıkaran büyük Ataya ve kahraman ordumuza bu en büyük sevinçli günümüzde sevgilerimizi ve minnetlerimizi sunuyoruz.

MEVLÛT

Bay Nazmi Topçu oğlu Eşi Bayan Sükran Topçuoğlu ruhuna yârmıkı Pa - zar günü öğle namazını müteakip Val - de Camiinde Mevlût kıraat olunaca - ğından dost ve akrabalarla arzu buyu - ran zevatın teşrifleri rica olunur.

Son Teigraf Hey'eti Tertibiye Şefi: ORHAN

Tedavi için

(1 inci Sahifeden Devam)
dinde hastalık, öksürük çocukların buşu kabiliyetine göre bir, iki gün - de derhal geçmektedir. Amerika - da 1 yıl evvel bu ulum üstün boğmacalı da iyi neticeler tatbik edilmiş hepsin - den de Almanya'da tatbik olunarak ay - rı neticeler elde olmuştur.

Ali Sait Öner bunun üzerine de Havâ yollarına müdacaat etmiş ve Ankaradaki Umum Müdürlük mü - dârlarına alâka ile karşlamış, izin ver - miştir.

Ali Sait Öner ile hasta çocuğu ve annesi bu sabah Yeşilköyüne ve 8,30 da hareket eden tayyarede yer olmadığından 8,40 ta - lı müddet Tayyare ile Ankaraya git - mişlerdir. Tayyare kalkırken küçük muammer annesinin kucağında öksü - cü tayyareye sarılmış, ağlamıştır. Pilo - tusun rica edilmisti. Akşam yine tayyare ile Ankaradan şehrimize dö - nülmüştür. Netice iki günde anlaşı - lmıştır.

DOKTÖR ALİ ŞÜKRÜ NE DİYOR?

«Böğmace hastalığının bu türlü tedavii vardır. Hattâ bu çocuk için tayyareye çıktım. Fakat tedavinin kat'i ola - nı ancak bu çocukları bazan kor - umak suretiyle de tedavi ederler!»

Dumlupınarda

(1 inci Sahifeden Devam)
sından gelecek geceyi açıkta geçir - mişler. Bu sabah saat 7,30 da At - tınan kalkan hususi trenle Dumlupı - nara geldikmiş, saat 11,30 da Afyon Va - rını Şark Bileğolu tarafından çok he - rân bir nutukla merasim açılmış. Bu nutuklar Valisinden sonra bir çok kumandan söylenmiş, kahraman ordu - mize büyük bir geçit resmîyle me - clâse nihayet verilmiştir. Büyük Ordu, Cumhuriyet Halk Partisi, Be - lîye, Hava Kurumu, ordu harp ma - lîleri, Basın Birliği ve Vilâyetler ta - kımı hazır.

Bu sabahki merasim

(1 inci Sahifeden Devam)
diger teşekküllerin yaptığı bü - tün bir geçit resmîle nihayet bul - unmuştur. Öğleden sonra ve gece mîncek gece Üsküdar Hava Ku - rûnu tarafından Kızkulesi pa - rından, Bakırköy Hava Krumu tarafından Floryada zengin mü - meraklerle verilecektir.

Bu sabahki merasim sırasında bahrin üzerinde muhtelif tayyare uçuştur.

Büyükçekmece

iki ev yandı

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 99

Yazan: Francis Machard

Çeviren: İskender F. SERTELLİ

Ben hayatta hep beni bedbaht eden tesadüflerle karşılaşmış insanım

— Adam sen de. Ötüm mukadderse, geçirir giderim. Zaten dünyada bu dükkandan başka bir dükkan taşım yok ki.

— Ne olursa olsun, insan dünyaya bir kere gelir.

Dükkanı sözümlü kesti:

— Evet. O, bizim Viktor Hugo'nun sözüdür: «İnsan bir kere doğar. Sürünerek te olsa, yaşamayı tercih etti» der.

— Doğru değil mi?

— Hayır. Benim nazarımda bir sanatçıyı kimin omuzları taşıyor bu. Ötüm, sürünmeye tercih ederim.

— Yok canım! Bu kadar umutsuz olma! Bak, burada işler çok dükkânın var. Müşterilerin de çokmuş. Günün birinde zengin olur ve umulmayan sadıklara kavuşursun! Bütün Şekisipri'nin de bir sözü vardır: «Hayat, bir çok tesadüflerle insanı bedbaht ettiği kadar meşut te edebilir!»

— Belki doğrudur ama. Ben hayatta, hep, beni bedbaht eden tesadüflerle karşılaşmış insanım. Gençliğimde evliydim. Karımın hıyanetini yakaladım.

Ayrıldık. Ondan sonra bütün işlerim ters gitti. Hala da ters gitmekte. İşte bir misali: Bu gece bir kadını gezimle gidecektim. Yortudan sonra şarap içenler çok olur. Biraz fazla para kazanırım hülyasına kapılarak, kadını çizgiye söz vermişim. Bir frank bile kazanmadım. Bundan sonra ortaklık sükmek bulsa da korkudan dükkanımı kimsesiz uğramaz.

— Bu kadar umutsuz olma dedim ya. Seni bu akşam randevuna göndermek için, bundan sonraki günlerde içeceğim şaraba mahsuben sana eli frank versem, bu gece eğlenebilir misin?

— Şarapçı gözlerini açtı:

— Şarap dükkânı bir adam olduğunu şimdi anlamam. Teşekkür ederim. Elli frank çok bile.

Ve kadehimi tekrar doldurdu:

— Bu da bendim. Haydi içelim. Sen çok temiz yürekli ve iyilik sever bir insana benziyorsun. Yüzünden de belli ya.

Bu sırada polis dükkânleri garip nâmetlerle sağdan soldan çalmaya başladı. Şarapçı:

— İş mayna olmuş, dedi, zabıta dükkânları sinyal veriyor.

— Ne sinyali bu?

— Dükkânların açılması, herkesin işiyle meşgul olması için bir işaret.

— Çok ala. O halde canavarı yakalamış olacağız.

— Hangi canavarı?

— Bu faciayı işliyen.

Şarapçı kapıyı yavaşça açtı ve kepengi kaldırdı.

— O ne? Sokaklar mahşer gibi kalabalık.

Bizim pansiyonun yerinde yeller esiyor.

Bir kaç evle beraber, yatmış pan-

siyon da harabeye dönmüş. Biz şarap içerken, infilaka benzeyen bir ses daha duymuştuk. Demek ki, (Takma Bacak) kendini kurtarmak için bir bomba daha atmış. Pansiyon binasıyla beraber bir kaç ev birden yıkılmış.

Kendi kendime:

— Acaba, bu vaziyet karşısında kaçabilirim mi? dedim, yoksa kendimi, ele vermemek için feda mı etti?

Meyhane kapısı önünden geçen bir yolcuya yavaşça sordum:

— Yakaladılar mı?

— Kimi?

— Kimi olacak?.. Bombayı atan canavarı.

— Belli değil. Enkaz altında kalmıştır diye arıyorlar.

— Çok yaralı var mı acaba?

— Yüzden fazla diyorlar.

İçimde bulunduğum dükkân sahibi, sözümde durmadığını düşünürken anladım ki:

— Her gün bu saatte mi gelecektiniz, Misyö?

Diye soruyordu. Ben, cebimden eli Frangî çıkararak kendisine uzattım:

— Her gün kaç kadeş açarsın?

— Sekize kadar.

— O halde ben, bu tarafa ayağım düştükçe uğrurum.

— Haniya bu tarafa oturduğunu söylemiştin?

— Evet.. Fkat, işim Borsa civarında.

Şarapçı eli Frangî aldığı için, fazla bir şey sormadı. Ben de bu saf kalbî şarapçıya:

— Şimdiki Allaha ısmarladık. Di-yerek, dükkandan sokaka çıktım.

Hastane arabaları vızır vızır işliyor. Enkaz altından mütemdiyen yaralı ve ölü çıkıyorlardı.

PARİS GAZETELERİNİN VERDİĞİ MALUMAT

Sen Pol kilisesi vak'asının devamı olan ve aynı gün öğleden sonra atılan bomba hâdisesi Parisi velveye vermiştir.

Aksam gazeteleri çarşaf gibi sayfalarını hemen hemen kâmilan bu vak'aya hasretmişlerdi.

Şarapçı dükkânından çıktığım zaman henüz güneş batmamıştı. Hasta arabaları enkaz altından çıkarılan yaralı ve ölüleri taşımaya yetişemiyor-du.

Şimdiye kadar çıkan ölülerin sayısı elli, yaralıların da yekünü yüzü geçmiştir. İtfaiye neferleri enkazı yıkıyorlar ve demir potrelleri kaldırmaya çalışıyorlardı.

Bizim pansiyon da mahvolmuştu. Şimdi nereye gidecektim?

Vak'a mahallinde toplanan kalabalık arasında bir türlü ayrılmıyordum. Bütün endişem şu idi: (Takma Bacak) ya kurtulduysa?

(Arkası Var)

Hediye Kazananlar

Bilmecemizi doğru halledenler arasında çekilen kur'a neticesinde mükâfat kazanan okuyucularımızla isimlerini neşre devam ediyoruz.

Hediyelerin tevzi olunmasına Çarşamba gününden itibaren başlanılacaktır. Tevziat saat 10 — 17 arasında yapılacaktır. Hediyezimin azamî iki hafta içerisinde alınması mecrudur. Fotoğraf göndermiş olanların resimleri haftaya Cuma günü neşrolunacaktır.

Birer Fotoğraf Albümü Kazananlar: (17 — 26 inciye kadar) — Çorlu-da Süvari Başçavuşu Cemal kızı Sevinç, Nuruosmaniye caddesinde Boz-

zaç Ali Sinan mahtumu B. Abdurrahman, Kumkapıda Kadırgıda Li-

man caddesinde 126 numaralı hanede M. Özören, Beşiktaş 20 no'lu ilköğretim 5. sınıf talebelerinden Bayan Ayda Tezcan, 34 üncü ilköğretim A 4 talebelerinden Fevzi Hoşman, Samatya-

da Benli İsmail sokak 16 numarada Bayan Nezahet, Aritiye istasyonu arkasında 62 numarada Bayan Nebahet Teğül, Kargürükte Kabakulak sokak 26 numarada B. Meşut Sözügöl, Emirgan 28 inci ilköğretim 4 üncü sınıf talebelerinden 33 numaralı Sevim, Aksarayda Ordu caddesinde 393 numarada bakkal B. Ömer Berta oğlu Ertekin Berta.

Birer Şık Mükrekkep Kalemî Sapı Kazananlar: (27 — 36 inciye kadar) — Topkapı caddesinde İlk Adam apartmanında Bayan Süheyla Dinç, Üsküdar'da Sultan Tepesinde 61 numaralı hanede B. İlhan Dilmac, Camlıca'da Alemdağ caddesinde Namazgâhta 7 numarada B. Nami Ünalın, Bostancı'da İçerenköyünde Sonbahar sokagında 49 numarada B. Cemil Nadir, Beşiktaşta Kömür işlekesi Hançıkmaçı 2 numarada Servet Aydın.

(Devamı Yarınki Nüshamıza)

ONUN

Hayatını Anlatıyorum !.

Yazan: HALÜK CEMAL

No. 69

Bir saniye durdu. İçini derin derin çekti:

— Sendeki bu vücut, bu yaş şimdi bende olsa neler yapardım neler?.. Delice bir hareketle ellerimi bıraktı. Kollarımı tuttu:

— Senin kadar güzel bir kız isterse sade erkekleri değil; kadınları bile uşak gibi kullanır!..

İstikrah ve hayretle yüzüne baktığım zaman gözbebeklerinin eşelenmiş bir kül ateşi gibi kıvılcımlaştığını gördüm. Ağzından sert bir içki kokusu geliyordu. Sarhoşluktan mı, yorgunluktan mı bilmiyordum, göğsü intizamsız hareketlerle kabarıp iniyordu. Kurtulup kalkmağa gayret ettim. Fakat kollarıma sarılan elleri belime doğru indi

ve bir yarasa atılganlığıla vücudümü kendine çekti. Sıcak nefeslerini yüzüme hissettirdi. Kilitlenmiş duran dişleri koparıcı bir âlet gibi harekete hazırlanıyordu.

İçimden gelen acı nefretle öksese düşmüş bir kuş heyecanı ile gayret ederek kollarından kurtuldum. Köseye kaçtım. Orada asabiyyetten titreye titreye yüzüne haykırdım:

— Rica ederim madam kendinize gelin!.. Ne oluyorsunuz? Delirdiniz mi, mecnun musunuz?

Sarhoş ve şursuz mahlûk şarhoşmuş. Gözlerindeki vahşi ateş sönmüş, şaşkın bir hal almıştı. İkimiz de bir kelime söylemeden

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İçabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKINIZ. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

İstanbul Polis Mekebi Müdürlüğünden :

Cinsi	Keşif Bedeli Lira Kr.	İlk Teminatı Lira Kr.	Münakasasın Tarih ve Saat
-------	--------------------------	--------------------------	------------------------------

Spor mahallinin İnşası 3478 00 260 85 4-9-941 14

1 — Mektebimizde açık eksiltme ile yaptırılacak Spor mahallinin keşif bedeliyle ilk teminatı ve eksiltme günü yukarıda yazılıdır.

2 — Buna ait Şartname ve Keşifnameyi görmek isteyenlerin Yıldızda Polis Mektebine müracaatları.

3 — Taleplerin mezkûr günde teminat makbuzlarıyla birlikte Beyoğlu İstiklâl caddesi Liseler Muhasebeciliği binasında toplanacak Komisyona gelmeleri.

4 — İsteklilerin en az (3000) Liralık bu işe benzer iş yaptığna dair İdarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden sekiz gün evvel almış ehliyet ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle gelmeleri. (7171)

GAUTHIER VIDAL

Ev işlerine mahsus her cins Kumaş için

ANILIN

HOROZ

MARKA

PAKET

BOYALARI

Umumî satış

deposu :

İstanbul Çiçekpazarı

sokağı Altıparmak

Han No. 3 — 4

Sihhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan :

Haydarpaşa Nümune Hastanesinin 83 kalem eczayı tıbbiye açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 10.9.941 Çarşamba günü saat 15 de Çagağloluunda Sihat ve İçtimai Muavenet binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhâmmen fiat 83 kalem için 4244 lira 04 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 318 lira 34 kuruştur.

4 — İstekliler şartnamesini her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler 1941 yılı Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuzu veya banka mektuplarıyla belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (7495)

İstanbul P.T.T. Müdürlüğünden :

İdareme nakil vasıtalarından «5» No. lu motorbot keşifnamesi dahilinde tamiri açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 8/9/941 Pazartesi saat 15 te Büyük Postane binası karşısında Valide Hanı ikinci katında 23 No. lu odadotoplanacak alım, satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif Bedeli «1607» lira muvakkat teminat «120» lira «53» kuruştur.

İsteklilerin olbaptaki keşif ve eksiltme şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzu ile komisyona müracaatları. (7254)

İLK — ORTA — LİSE

İSTİKLÂL LİSESİ

KIZ

ERKEK

YATILI

YATISIZ

Talebe kaydı için hergün müracaat edilebilir.

Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası

TELEFON: 22534

Manifatura Tüccarları Birliğinden :

Birliğimizin 26 Ağustos 1941 de yapılmış muvakkat olan fevkalâde hey'eti umumiye içtimalı nisabı ekseriyetle hasıl olmadıgından tâlik edilmiştir. Nizam-namemizin ahkâmına tevfiakan Birliğimiz hey'eti umumiyesi fevkalâde olarak yine Aşir Efendi Caddesinde Kismet Hanında 21 No. da 3 Eylül 941 Çarşamba günü saat 15 de içtimala davet olunur.

RUZNAME:

1 — Birliğimize dahil olmak isteyen kumaşçı tüccarların kabulü.

2 — İdare Hey'etinde vâkı olan münhalere nizamname muelbince tayin olunan azanın ihtihaplarının tasdiki.

3 — Birlik Statüsünün bazı maddelerinin tâtîl hakkında müzakere ve karar ittihazı.

birbirimize bakıyorduk!..

Nihayet kendini topladı. Cebri bir tebessümle gülümsemeğe çalışarak sadece:

— Ah kâfir kız!.. dedi ve silkinip ayağa kalkarken ilâve etti:

— Sen şakadan anlamıyor sun...

Yine yanıma doğru geliyordu. Geri geri çekilerek kaçmağa hazırlandım. Fakat çehresinin, bakışlarının tabiileştiğini görünce geçirdiğim buhranın zail olduğunu anlayıp vaz geçtim. O buna «şaka» diyordu. Hakikatte şaka değil, belki gündüz şu sıcakta içilen içkinin başına vurmasının neticesiydi. Sarhoşlukla ne yapacağımı bilmiyordum. Lâkin şimdi çabucak eski uysal halini bulmuştu. Bahsi biraz evvelki sözlerine getirdi:

— Ben senin ablan, annen sayılırm kızım. Görgüsüzlükle bir erkeğe bağlanmış gibiyorsun. Amma o sana hiç de lâayık olduğun derecede bakmıyor. Bak ne üstünde var ne başında. Zengin birisini bulsan daha iyi değil mi?

Belki daha söyleyecekti. Hızla elimi kaldırdım. Susmasını ihtar eden bir işaretle:

— Rica ederim madam. Bırakın böyle münasebetsiz şeyleri. Benim sizden ders almağa ihtiyacı yok. Ne arzu edersem hepsini bana o alır. Hem çağırım Hikmet Beyi artık buraya...

Hıtahtımla kat'iyet, kindar bakışım onu ürktülmüştü. Büzüldü. Çehresini yere eğerek lâkaydane mırıldandı:

— Ya?.. Demek hepsini sana o alır?.. Peki şimdiye kadar neye almadı?

Hâlâ aynı mevzuda ısrar edip biricik sevgilimi, en güvendiğim adamı gözümünden düşürmek istemesi isyanlarımı körükledi. Ters ters:

— Almadı ise almadı. Size ne? dedim. Elbet bundan sonra alır. Hem o benim dostum değil. Anladınız mı nşanım!.. Biz birbirimizi seviyoruz. Evleneceğiz!

(Arkası Var)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan Sağa:

1 — İranda bir şehir, edat, 2 — Kansızlık, yokluk, 3 — Kedinin sesi, Alan, 4 — Meyva, adam, 5 — Kadın ismi, 6 — Tasdik, gündüz değil, 7 — Uzağa işaret, istihna verir, 8 — Yazın aranan yer, 9 — Emmek, iplek sarılır, 10 — İstida, boy değil.

Yukarıdan Aşağıya:

1 — Kahrmanlık, su, 2 — İnilti, azalet, 3 — Ara, nota, 4 — Teslim edilen şey, 5 — Odamızın dört yanı, gökyüzü, 6 — İnhisar idaresinin satılan şeylerden, 7 — İnsan, kadın hükümdar, 8 — Büyük şişe, 9 — Kayıptan haber vermek, nota, 10 — İnank, saha.

Evvelki Günkü Bulmacamızın Halledilmiş Şekli

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	C	E	D	I	Z	N	E	H	R
2	A	L	A	N	E	D	A	L	I
3	Y	A	R	M	A	E	L	E	K
4	R	O	D	E	M	E	V	I	A
5	I	M	A	L	E	A	T	E	H
6	K	A	I	R	I	T	A	Ş	
7	A	N	A	I	T	L	A	V	
8	F	I	L	K	A	T	A	R	P
9	I	L	A	K	A	R	P	A	
10	E	M	A	N	E	T	O	K	

Güzel Sağlam Ve iştahlı!

ÇÜNKÜ

Kullanıyor!

Çocuklarınızı küçükten SANIN diş macununu kullanmaya, SANIN diş macununu ile günde üç defa dişlerini fırçalamaya alıştırmaz. Günübir yetişmelerini temin etmiş olursunuz.

Eczanelerde büyük ihtiyat mağazalarında bulunur.

DENİZCİLERE İLÂN

Münakalat Vekâleti İstanbul Mıntaka Liman Riyasetinden :

Arnavutköy Akıntı Burnu ile Vanıköy arasındaki kabloyu tamir için gıda ve gündüz beynelmîl kablo işaretlerini taşıyan bir duba Arnavutköy Akıntı Burnuna azami 204 metre mesafede bir vargel çelik tel ile bağlı bulundugundan bilümm deniz vesalltının duba ile Arnavutköy Akıntı Burnu arasındaki geçememeleri ve dubaya çapartız vermemeleri ilân olunur. (7657)

DAVUDOĞLU

SUCUKLARI İSTANBUL TAŞÇILAR №4 T:20558

TALIİNİ AÇACAK ANAHTAR

TAKVİM

Rumî 1357	Hızır	Hicrî 1360
AGUSTOS 17	117	SABAN 7

Yıl 941 Ay 8

Yasaklı	Vakit	Emel
AGUSTOS	6 25	10 38
30	13 15	5 28
Cumartesi	16 57	9 11
	19 46	12 00
	21 24	1 36
	4 38	8 51

Türkiye İş Bankası

Küçük Tasarruf Planı

Hesapları 1941 İkramiye Planı

Keşideler